

PLA ESTRATÈGIC
EN L'ÀMBIT DE LES PERSONES GRANS
Document marc

Novembre 2023

Índex

0. Presentació	4
1. Introducció	5
2. Marc conceptual: el Paradigma de l'Envelliment Actiu	6
3. Context normatiu	8
4. Metodologia del procés	11
4.1. Estructura orgànica del procés	11
4.2. Fases del projecte	11
5. Anàlisi quantitativa	15
6. Anàlisi qualitativa	17
6.1. Grups focals	17
6.1.1. Participació social i cívica	17
6.1.2. Mobilitat i transport	20
6.1.3. Habitatge	23
6.1.4. Serveis socials i de salut	26
6.1.5. Relacions de suport i ajuda mútua i dependència	30
6.1.6. Accessibilitat	34
6.1.7. Respecte, drets i condicions d'inclusió	37
6.1.8. Comunicació i informació (accés i qualitat)	40
6.2. Sessions deliberatives de caràcter tècnic	41
6.2.1. Participació social i cívica	42
6.2.2. Mobilitat i transport	43
6.2.3. Habitatge	44
6.2.4. Serveis socials i de salut	45
6.2.5. Relacions de suport i ajuda mútua i dependència	46
6.2.6. Accessibilitat a serveis	48
6.2.7. Respecte, drets i condicions d'inclusió	48
6.2.8. Comunicació i informació (accés i qualitat)	50
7. Pla d'actuació	52

7.1. Principis rectors per a les polítiques en l'àmbit de les persones grans	52
7.2. Eixos estratègics i objectius específics	54
7.3. Desplegament dels eixos estratègics	56
8. Desplegament, seguiment i avaluació del Pla	58
9. Annexos	65

0. Presentació

Quan parlem de Sant Cugat, s'acostuma a dir que és una ciutat plena d'infants. I certament és així, però la realitat és que també som un municipi on viu molta gent gran, un col·lectiu ben actiu i que treballa des de molts àmbits per gaudir d'un envelliment digne i actiu. Aquest repte s'ha d'abordar des de diferents fronts, des d'uns equipaments i un espai públic adaptats a les necessitats de la gent gran, fins a una oferta lúdica de qualitat que arribi a tot arreu, sense oblidar la seva capacitat d'incidir i participar en les qüestions que els afecten en el dia a dia. Aquest Pla, doncs, té l'objectiu de fer una anàlisi de la situació actual de les persones grans i establir-ne els reptes del futur, per tal de garantir i millorar encara més la seva qualitat de vida. L'última etapa de la vida mereix el mateix esforç i dedicació per part de l'Ajuntament que qualsevol altre, i aquest document ha de ser un nou punt de partida encaminat a garantir aquest envelliment digne al qual tothom aspira.

Esther Madrona Grases

Regidora d'infància, joventut, gent gran, turisme, fires i mercats i memòria històrica

1. Introducció

El present document marc del Pla estratègic en l'àmbit de les persones grans vol esdevenir una eina d'utilitat en aquest àmbit que faci front als reptes de l'envelliment des d'una perspectiva en què es fomenti el desenvolupament d'una ciutadania activa, faciliti el continu d'atenció integral que satisfaci les necessitats del col·lectiu, i promogui el diàleg i la concertació entre agents i institucions per avançar en la configuració d'unes polítiques queresponguin als diversos processos d'envelliment.

A tal efecte, aquest document s'estructura en diferents apartats. En primer lloc, s'aborda el marc conceptual a partir del qual es contextualitza el Paradigma de l'Envelliment Actiu, que inspirarà i orientarà tot el procés de disseny i elaboració del Pla Estratègic i del seu Pla d'actuació posterior, a través de l'àmbit de Drets Socials, Igualtat, Salut i Infància de l'Ajuntament de Sant Cugat del Vallès, amb la col·laboració de COMA. En segon lloc, s'estableix, en termes generals, una revisió del context normatiu sota el qual s'emmarca el Pla. En tercer lloc, s'explica detalladament el procés metodològic que s'ha emprat com a punt de partida per a l'elaboració d'aquest document marc. Tot seguit, i en quart lloc, es presenta els resultats de la fase de diagnosi, atenent a dos blocs fonamentals: l'anàlisi quantitativa dels principals indicadors de la realitat sancugatenc a així com dels resultats de la diagnosi deliberativa realitzada a través dels diversos grups focals amb persones representatives del col·lectiu diana, agents que treballen en l'àmbit de les persones grans i, alhora, de persones tècniques de les diverses àrees del consistori. En cinquè lloc, el document detalla el marc sobre el qual se'n desenvoluparà del Pla d'actuació, a partir dels principis rectors i del desplegament dels eixos estratègics en diversos objectius específics, els quals orientaran en el futur el conjunt d'actuacions que se'n derivin. En sisè lloc, es presenta una proposta per tal que, a partir d'aquest document marc, es pugui dur a terme el disseny, el desplegament, el seguiment i l'avaluació del Pla d'actuació. Així mateix, i finalment, en el seu apartat d'annexos, s'aporta un conjunt de documentació addicional que és abordada amb més detall i que acompanya al procés d'elaboració del present document.

2. Marc conceptual: el Paradigma de l'Envelliment Actiu

L'envelliment de la població representa un nou repte social per a les polítiques públiques a nivell local, les quals han d'incorporar una perspectiva integral de les persones, transversal i de proximitat de les oportunitats de l'entorn per crear societats per a totes les edats, atenent al fet que l'envelliment és un procés al llarg de la vida i cal reconèixer l'experiència de les persones en el decurs d'aquest procés per tal de viure'l de manera satisfactòria.

En aquest sentit, el paradigma de l'Envelliment Actiu promogut per l'Organització Mundial de la Salut (OMS, 2002) posa l'èmfasi en la capacitat d'adaptació de la societat per oferir oportunitats en salut, participació i seguretat, amb l'objectiu d'augmentar la qualitat de vida a mesura que les persones envelleixen. És en aquest context que les polítiques d'envelliment actiu a nivell local posseeixen el potencial de transformació de l'entorn a través de l'oferta de recursos i de serveis, així com de l'enfortiment de les seves xarxes socials i de promoció de la participació de la ciutadania com a agents creadors de benestar.

Per tal d'abraçar els múltiples aspectes de la vida quotidiana de les persones grans, l'OMS defineix vuit dimensions que permeten oferir una via perquè les persones parlin amb comoditat sobre un ampli ventall d'aspectes i valorin les condicions de la ciutat en cadascuna d'elles: *a)* participació social i cívica, *b)* mobilitat i transport, *c)* accessibilitat i ús dels espais públics i privats, *d)* habitatge, *e)* serveis socials i de salut, *f)* relacions de suport i ajuda mútua, *g)* respecte, desigualtats i condicions d'inclusió, i, *h)* comunicació i informació.

El plantejament de l'envelliment actiu es basa en el reconeixement dels drets humans de les persones grans i en els principis promulgats per les Nacions Unides relatius a la independència, la participació, la dignitat, l'assistència i la realització dels propis desigs. En reconèixer que les societats s'han d'adaptar a l'envelliment, aquest paradigma defensa la importància de considerar dues vessants en els reptes que cal afrontar: la individual i la col·lectiva. Alhora, se subratlla que les actuacions per tal de promoure l'envelliment actiu no s'adrecen només a les persones grans, sinó que és el conjunt de generacions que s'ha d'involucrar: la implicació de la ciutadania, de les persones grans i dels altres grups d'edat al llarg del cicle vital, que és contemplada com una condició bàsica, posa en primer terme la importància dels processos d'informació i participació en formats i escales variables.

En aquest context, la ciutat esdevé el marc per excel·lència per repensar sobre la quotidianitat, atès que els reptes a afrontar reclamen actuacions en diversos sectors d'activitat i és per això que l'impuls a l'envelliment actiu exigeix l'adopció d'un enfocament transversal, que pren tot el seu sentit en la mesura que es tracta d'establir actuacions definidores de la vida quotidiana de les persones.

Un projecte d'aquestes característiques ha d'esdevenir un marc integrador i coherent per a l'acció multisectorial i transversal que el desplegament de l'envelliment actiu reclama. Així, un enfocament de planificació estratègica com aquest ha de prendre com a punt de partida l'anàlisi efectuada per les persones grans sobre les condicions de vida de la ciutat on viuen; una anàlisi en la qual les valoracions, posant de manifest necessitats i aportacions, conflueixen amb l'expressió de propostes, les quals són sovint elements de millora per al conjunt de la ciutadania. I, en conseqüència, l'envelliment actiu es formula com un enfocament per avançar vers una ciutat amigable amb totes les edats quant a la planificació estratègica.

3. Context normatiu

La Segona Assemblea Mundial sobre l'Envelliment, celebrada l'any 2002, va aprovar el Pla d'Acció Internacional de Madrid sobre l'Envelliment, en què es varen formular orientacions que han configurat una gran diversitat d'accions arreu del món, bo i constituint avui coordenades de referència per a l'elaboració d'aquest Pla.

Abans de l'aprovació del Pla, s'havia impulsat un intens procés participatiu en el qual organitzacions molt diverses van tenir l'oportunitat de contribuir amb la seva expertesa i generar resultats substantius: es poden citar les recomanacions que va concloure el Fòrum Mundial d'ONG i les aportacions de l'àmbit de la recerca estructurades en dos apartats: les evidències de la recerca que donaven suport al pla internacional i la proposta de Programa de recerca sobre l'envelliment per al segle XXI.

El Pla d'Acció Internacional de 2002 agrupa les recomanacions en tres orientacions prioritàries:

- a) Les persones grans i el desenvolupament: s'aborden i es formulen mesures en una pluralitat de camps entre els quals es troba el reconeixement de la contribució social i cultural de les persones grans, la participació en els processos d'adopció de decisions, les oportunitats d'ocupació, la integració de les persones immigrants en les noves comunitats, mesures per a l'accés al coneixement, l'educació i la capacitació, la solidaritat intergeneracional i la lluita contra la pobresa.
- b) El foment de la salut i el benestar en la vellesa: entre altres accions, promulga la promoció de la salut al llarg de la vida, l'accés universal i equitatiu als serveis de salut, les estratègies de capacitació dels professionals de la salut i els serveis socials, i la prevenció i la intervenció en els problemes de salut mental.
- c) La creació d'entorns propicis i favorables: es tracten els entorns construïts i els entorns socials. Es presenten mesures relatives a l'habitatge i la millora del disseny ambiental per promoure la independència i l'envelliment en la comunitat, i la millora de la mobilitat i els transports en els espais urbans, així com l'assistència i el suport a les persones que atenen les persones grans, tot considerant la funció que les dones desenvolupen, i l'impuls de les tecnologies i els serveis de rehabilitació. I també s'aborden els problemes de l'abandó, el maltractament i la violència —i es formulen mesures de sensibilització—, la mobilització

comunitària i els serveis per a les víctimes, incloent serveis d'informació per prevenir els consumidors sobre els fraus.

Tres anys més tard, l'Organització Mundial de la Salut (OMS) va liderar la iniciativa de crear una Xarxa Mundial de Ciutats Amigues de la Gent Gran arran de dos processos bàsics: l'envelliment demogràfic de la població i l'alta concentració de persones grans en ciutats urbanes. L'objectiu fou construir polítiques que millorin la qualitat de vida d'aquest col·lectiu, implicant el mateix temps la resta de la població, des de la perspectiva de l'envelliment actiu.

Així mateix, cal destacar que, per tal que les ciutats arreu del món tinguessin l'oportunitat d'entrar en aquesta xarxa de ciutats, l'OMS va desenvolupar el Protocol de Vancouver, en el qual es recullen les directrius necessàries per poder dur a terme un procés d'investigació que permeti valorar l'adaptació de la ciutat a les necessitats de les persones grans. Així, es converteix en un protocol d'investigació desenvolupat en el marc del Projecte Ciutats Amigables amb les Persones Grans, emprat per totes 33 ciutats de totes les regions del món que participaren per dur a terme una recerca per valorar-ne l'adaptació a les necessitats de les persones grans. En aquest marc, existeixen quatre característiques bàsiques que fan que una ciutat sigui amigable amb les persones de major edat: a) reconèixer la gran diversitat que existeix dintre del col·lectiu de la gent gran, b) promoure la seva inclusió i contribució en tots els àmbits de la vida comunitària, c) respectar les seves decisions i eleccions d'estil de vida, i d) anticipar i respondre amb flexibilitat a les necessitats i preferències relacionades amb l'envelliment. Aquesta metodologia de recerca mitjançant grups focals va donar origen al document “Una Guia de Ciutats Amigables amb les Persones Grans” (OMS).

D'altra banda, en l'apartat normatiu i pel que fa als serveis socials, l'Estatut d'Autonomia de Catalunya estableix que la Generalitat de Catalunya té la competència exclusiva en matèria de serveis socials, que inclou, en tot cas, la regulació i aprovació dels plans i programes específics adreçats a persones i col·lectius en situació de pobresa o de necessitat social. La competència és compartida pel que fa al desplegament, la gestió i l'execució de la legislació estatal en matèria de seguretat social així com la coordinació d'actuacions del sistema sanitari vinculades a les prestacions de la seguretat social.

Pel que fa a l'àmbit del serveis socials, l'actual Sistema Català de Serveis Socials està regulat per la Llei 12/2007, d'11 d'octubre, i les posteriors modificacions, amb la finalitat

d'assegurar el dret de les persones a viure dignament durant totes les etapes de la vida. Aquesta llei configura l'accés als serveis socials com un dret subjectiu universal, de manera que s'ha de garantir a tothom aquest dret, tot i que no exclou que els usuaris, en determinades circumstàncies, paguin una contraprestació. La Llei articula una cartera de serveis socials que s'ha d'actualitzar de forma periòdica. Les persones que estiguin en situacions de necessitat d'atenció especial són els principals destinataris dels serveis socials, entenent també com a necessitats especials la vulnerabilitat, el risc o la dificultat social per a les persones grans.

Per tal de facilitar el desenvolupament i avaluar el compliment d'aquest mandat legal, el Parlament va aprovar el Pla estratègic de serveis socials a Catalunya, segons l'Acord de govern 156/2010, de 3 d'agost, i el Pla de qualitat dels serveis socials a Catalunya, per l'Acord de govern 231/2010, de 23 de novembre.

A més d'aquestes competències, determinada legislació del Govern de l'Estat també pot afectar el col·lectiu de gent gran en aquells aspectes en què la competència li està reservada. Així, per exemple, en l'àmbit de les pensions de la Seguretat Social, ja que el seu import o el percentatge de revalorització queda determinat cada any en els pressupostos generals de l'Estat o en normatives complementàries. Així mateix, també incideix en les persones més vulnerables la normativa sobre el copagament dels productes farmacèutics, establerta en el Reial decret llei 16/2012, de 20 d'abril, pel qual s'estableix que les prestacions farmacèutiques estan subjectes a l'aportació de l'usuari, en un percentatge que va des del 10% per als pensionistes de la Seguretat Social amb ingressos inferiors a determinades quantitats, fins al 60% per a les persones amb ingressos superiors als límits establerts. Normativa que és d'aplicació a tot l'Estat.

El Govern de l'Estat va aprovar la Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones amb dependència, que ha suposat un marc general d'aquesta política, que s'ha anat desenvolupant amb normativa posterior, i un canvi significatiu en el sistema d'atenció a les persones grans, entre altres col·lectius. La Generalitat té competència exclusiva en aquesta matèria, per la qual cosa les prestacions en aquest àmbit d'atenció a la dependència i la vida autònoma s'integren en el Sistema Català de Serveis Socials, com a sistema únic i integral a Catalunya.

4. Metodologia del procés

4.1. Estructura orgànica del procés

Amb l'objectiu de garantir un desplegament transversal i en xarxa de les estratègies, objectius i actuacions previstes en tot el procés de disseny i elaboració del document marc del Pla estratègic, es va proposar de conduir el projecte a partir d'una estructura orgànica que permetés liderar i impulsar, des d'un punt de vista polític i tècnic, tot el procés amb garanties d'èxit. En aquest sentit, tot seguit es planteja les estructures organitzatives clau:

- *Grup Impulsor*: és un òrgan format pels/per les referents institucionals encarregats/des de liderar el projecte amb l'objectiu de facilitar les tasques de reflexió i treball de camp que cal dinamitzar durant tot el procés, generar retroacció constant i permanent sobre l'evolució del Pla i el desenvolupament de la seva quotidianitat. Impulsa tècnicament la construcció del Pla, garantint una visió plural i transversal i col·labora en els diversos processos tècnics que se'n deriven. Així mateix, proposa i aprova el sistema d'indicadors del Pla.
- *Comissió Tècnica*: és l'òrgan que ha de garantir la visió i l'aplicació transversal, territorial i integrada de les polítiques per a les persones grans a la ciutat. Està integrada pels/per les responsables o referents tècnics/ques dels diferents departaments relacionats amb temes de les persones grans. Té la funció de liderar l'elaboració i l'execució del Pla en totes les fases, de dinamització, coordinació i promoció del treball transversal interdepartamental i territorial, així com de seguiment i validació del projecte.

4.2. Fases del projecte

El projecte es desenvolupa en un seguit de fases diferenciades i consecutives, de les quals se'n deriven un seguit d'objectius, mètodes i actuacions concretes:

— Fase preparatòria

L'objectiu principal d'aquesta fase ha estat la definició exhaustiva de les característiques de tot el procés, i que ha permès de dissenyar un procés que té en consideració les diferents dimensions en què es concretarà l'elaboració del projecte.

— *Fase de diagnosi*

A) Anàlisi de la situació actual

El *primer pas* per realitzar la planificació estratègica ha passat per l'anàlisi de la situació, l'estudi de la qual ha permès d'obtenir dades i informació suficients en l'àmbit de les persones grans per tal de realitzar un diagnòstic adequat de les necessitats existents i previstes, així com facilitar la definició de les actuacions convenients per donar-hi resposta.

En aquest primer moment, doncs, s'ha pres en consideració el *context normatiu* amb l'objectiu d'analitzar, en termes generals, l'entorn normatiu en matèria d'atenció a les persones grans per tal de disposar d'una visió dels compromisos i limitacions existents que configuraran el context en què s'haurà de definir el Pla i, de retruc, identificar els objectius estratègics i els acords existents que influeixen en la planificació estratègica en l'àmbit de les persones grans. Així mateix, s'ha abordat informació rellevant en relació a tot allò que afecta les polítiques en matèria d'atenció a les persones grans per tal de conèixer-ne el punt de partida. I, a més, també s'ha realitzat una anàlisi de les dades estadístiques de la situació actual de Sant Cugat, amb l'objectiu de proporcionar una aproximació quantitativa i analítica entorn el perfil i la situació actual de les persones grans al municipi, a partir de dades estadístiques de situació. Amb tot, s'ha realitzat aquest diagnòstic quantitativa a través d'un conjunt d'indicadors degudament classificats que han permès radiografiar la situació actual a Sant Cugat en l'àmbit de les persones grans.

B) Diagnosi participativa: *focus group*

El *segon pas* de diagnòstic per realitzar la planificació estratègica ha passat per possibilitar la implicació de les persones i facilitar l'expressió de les seves aportacions. En aquest sentit, l'objectiu pretès ha estat la dinamització efectiva de diversos espais deliberatius a través de *focus group*, dissenyats de manera ordenada i transparent, des d'una perspectiva d'adaptació contextual, i amb la garantia d'igualtat en el dret a la participació dels i de les assistents.

Per tal d'abraçar els múltiples aspectes de la vida quotidiana de les persones grans, cada *focus group* ha respost a cadascuna de les vuit dimensions que defineix l'OMS i que permeten oferir una via per tal que les persones parlin amb comoditat sobre un ampli ventall d'aspectes i valorin les condicions de la ciutat en cadascuna d'elles:

- Participació social i cívica
- Mobilitat i transport
- Accessibilitat i ús dels espais públics i privats
- Habitatge
- Serveis socials i de salut
- Relacions de suport i ajuda mútua
- Respecte, desigualtats i condicions d'inclusió
- Comunicació i informació

Aquest segon pas, doncs, s'ha concretat en la dinamització de **8 grups focals** (per a cadascuna de les dimensions considerades), més **2 sessions deliberatives de caràcter tècnic**, transversal, de control i complementació de la informació resultant:

- ☐ Sessions dels 8 grups focals (un per dimensió): 2, 17 i 24 de febrer del 2022; 2, 11, 18 i 31 de març del 2022; 22 d'abril del 2022.
- ☐ Sessions deliberatives a nivell tècnic: 16 i 29 de març del 2023

Els/les participants d'aquests 8 grups focals ha estat consensuat i validat en el marc del treball realitzat en el Grup Impulsor. S'ha pretès així dotar de protagonisme les persones grans, però també prendre en consideració altres perfils d'agents –externs i interns– que tenen la funció directa d'atenció diversa a les mateixes (persones cuidadores, familiars, proveïdors, entre d'altres).

— *Fase de planificació estratègica: document marc*

Aquesta fase implica el procés de concreció del document marc del Pla estratègic en l'àmbit de les persones grans, que recull, d'una banda, els principis rectors que atenen a la coherència i al sentit últim del perquè de l'actuació del municipi en aquest àmbit, i, d'altra banda, els eixos estratègics i els objectius específics que orientaran l'ens local per tal d'adreçar, des d'una perspectiva integral, transversal, realista i assolible, el Pla d'actuació en l'àmbit de les persones grans, tenint en consideració el seu caràcter divers, promovent oportunitats i respostes davant la diversitat d'envelliments al municipi, i transcendent la mirada partidària i el cicle electoral.

En aquesta fase es presenta també el disseny preliminar d'una proposta entorn dels mecanismes de seguiment i avaluació del futur Pla d'actuació, que en desplegui el document marc.

Així mateix, un cop assolits els objectius de tot el procés amb la consolidació del present document, l'Ajuntament procedirà a la comunicació dels resultats del procés i a la presentació del document marc al conjunt d'agents participants en el procés, així com al conjunt de la ciutadania de Sant Cugat del Vallès.

5. Anàlisi quantitativa

L'objectiu d'aquest apartat ha estat el de proporcionar una aproximació quantitativa i analítica entorn el perfil i la situació actual de les persones grans al municipi, a partir de dades estadístiques de situació, bo i tenint en consideració els principals indicadors geogràfics, demogràfics, socioeconòmics, i de distribució territorial. Aquesta informació, ja validada pels responsables tècnics i polítics, pot consultar-se amb tot el detall i en línia a l'enllaç següent: https://bit.ly/sant_cugat_gent_gran.

En síntesi, l'anàlisi quantitativa ha pres en consideració els següents **indicadors**:

- Indicadors d'estructura demogràfica (any, sexe, edat) i per als anys 2011-2019.
 - ☐ Percentatge de gent gran sobre el total de població.
 - ☐ Envel·liment.
 - ☐ Sobre envel·liment.
- Distribució de la població per seccions censals (2011-2021).
- Renda de la població (2015-2020) per edat, sexe, llinar: població amb ingressos de consum per sobre del 140%, del 200% i per sota del 50% de la mediana, i detall per districtes i seccions.
- Canvis de domicili (2011-2021).
- Persones per domicili (2011-2021).
- Persones més grans de 64 anys que viuen soles (2011-2021).
- Moviments migratoris interns (dins l'Estat espanyol) (2008-2018) per sexe, edat, nacionalitat, origen d'altres i destinació de baixes.
- Moviments migratoris a l'estranger (2008-2018).
- Saldos migratoris relatius (edat) (2008-2021).

Amb tot, aquest apartat destaca una síntesi dels **principals resultats** d'accés en línia:

- Com en el conjunt de la demarcació, la població de Sant Cugat del Vallès s'ha envellit durant els darrers anys, per bé que encara manté una estructura demogràfica comparativament més “jove”.
- El districte 1 de la secció 6 (al voltant de la Plaça Abat Donadeu, carrer Abat Marce i Abat Biure) és el que concentra més població gran, tant en temes absoluts com relatius.

- El nivell de pobresa econòmica extrema de la població gran és inferior al de la resta de grups d'edat però, alhora, també és menys habitual que estiguin presents en els trams més alts de la renda.
- La població gran sol canviar menys de domicili, encara que en algunes seccions minoritàries (per exemple, 1-14 – Parc de Can Venent) la gent gran sol fer-ho més sovint que la resta de la població.
- De mitjana, les persones grans solen viure amb menys persones en el seu domicili. Les 2,7 persones de mitjana per llar no han variat des del 2011.
- Una de cada cinc persones grans viu sola. A la secció 16 del districte 1 (Escola Gerbet d'Orlhac, carrer Màrius Torres, carrer Joan Alcover) gairebé 4 de cada 10.
- Llevat del 2017 i el 2018, a Sant Cugat del Vallès sempre han arribat més persones grans d'altres indrets de Catalunya o Espanya que no pas les que s'han donat de baixa del municipi. Aproximadament el 40% de noves persones grans nouvingudes abans residien a Barcelona.
- Des del 2015, el saldo migratori amb l'exterior de la població gran sempre ha estat positiu, però en quantitats molt reduïdes. Els dos principals països de procedència són l'Argentina i Veneçuela.
- En termes relatius, tan sols la població de 30 a 34 anys i la població menor de 16 anys registren una mobilitat interior més intensa que la de la gent gran.

6. Anàlisi qualitativa

Tal i com s'avançava a l'apartat relatiu al procés metodològic, un cop recollits i analitzats els elements anteriors en la fase de diagnosi, el segon pas per realitzar la planificació estratègica ha passat per possibilitar la implicació de les persones i facilitar l'expressió de les seves aportacions.

Per tal d'abraçar els múltiples aspectes de la vida quotidiana de les persones grans, cada focus group ha respost a una de cadascuna de les vuit dimensions que defineix l'OMS i que permeten oferir una via perquè les persones parlin amb comoditat sobre un ampli ventall d'aspectes i valorin les condicions de la ciutat en cadascuna d'elles. En aquest sentit, l'objectiu pretès ha estat la dinamització efectiva de 10 espais deliberatius (8 grups focals i 2 sessions deliberatives de caràcter tècnic), dissenyats de manera ordenada i transparent, des d'una perspectiva d'adaptació contextual, i amb la garantia d'igualtat en el dret a la participació dels i de les assistents.

6.1. Grups focals

Tot seguit, i en *primer lloc*, es detallen els resultats obtinguts a través del detall dels aspectes que, des del punt de vista de les persones grans participants a cadascuns dels diversos focus group, s'ha considerat rellevant de destacar. Val a dir que la informació que tot seguit s'aborda s'ha sistematitzat des d'un abordatge compromès amb la preservació del valor de la literalitat discursiva dels agents participants:

6.1.1. Participació social i cívica

6.1.1.1 Voluntariat

- ☐ Totes les entitats estan portades per voluntaris: a Sant Cugat hi hauria d'haver més voluntaris. Comparat amb el nivell de voluntaris d'altres llocs. Com es fa per promoure això? El paper de l'Administració hauria de ser més fort en promoció i la informació hauria d'arribar més enllà de les persones que tenen predisposició a ser voluntari.
- ☐ Sembla que el voluntariat per a gent gran està com ocult. No saps on trobar la informació ("un telèfon i un dia a la tarda i ja està").
- ☐ Algunes entitats sembla que només estiguin enfocades a la gent gran i això treu molt el voluntariat de gent d'una edat més jove, tot i que estigui jubilada i pugui tenir més temps lliure. Sembla que "gent gran" és un terme controvertit perquè s'associa al concepte de

dependència i poca autonomia (no és una opinió generalitzada) i això tira enrere, i això no passa sempre en absolut. Cal informar molt més.

- ☐ El voluntariat és el que tira endavant les entitats. La majoria d'entitats que treballen per a la gent gran, estan dutes per voluntaris, amb alguna ajuda que no són voluntaris. En termes econòmics, contribueixen molt. “Potser som pocs, però som molt”.
- ☐ Hi ha una certa inèrcia: no es fa res innovador per captar nou voluntariat. L'Oficina de Voluntariat fa una tasca molt residual.
- ☐ Moltes de les activitats on poden participar voluntaris en l'àmbit de gent gran impliquen una dedicació pràcticament setmanal, i hi ha molta gent que no pot involucrar-s'hi. Malgrat tot, hi hagi interès, no es fàcil trobar l'encaix entre demanda i oferta. Això té a veure amb el grau de compromís que hom vulgui adquirir.
- ☐ Del voluntari no respon a les expectatives i necessitats de les entitats, i se l'ha d'acompanyar més i implicar-lo al màxim en l'entitat. Té a veure amb el reconeixement de la persona.
- ☐ Els voluntaris se'ls ha de cuidar en el sentit de la participació. L'ideal és que el voluntari estigui implicat en l'entitat i no només puntualment.
- ☐ Què fer per fomentar-lo. Integrar-lo en el grup: fer-lo participar en les dinàmiques de l'entitat, donar-li la responsabilitat que vol i desitja assolir. Que tinguin la informació de en quina entitat es troben, i que puguin fer propostes i crítiques. La formació és molt important.
- ☐ Algun àmbit on no cobrim. Hi ha un excés de paternalisme i aquesta actitud no afavoreix.

6.1.1.2. Oferta d'activitats per a persones grans

- ☐ Sembla que sí que hi ha la percepció de prou oferta. Potser no hi ha bona demanda. No hi ha un equilibri.
- ☐ El perfil és variat? És controvertit.
- ☐ La limitació econòmica no sembla ser la més important. Parlem d'oferta bàsica.
- ☐ No tothom coneix el conjunt de l'oferta d'activitats. Cal fer-la conèixer més.
- ☐ La majoria diu que les activitats haurien de ser mixtes. Però hi ha gent que no hi està d'acord, i que cada etapa vital demana una cosa i unes relacions diferents.
- ☐ No tots els barris tenen les mateixes activitats. No rotund. Estan molt centralitzades.
- ☐ Els espais no sempre són adequats: la llar d'avis sí, l'aula no. Però llavors se cedeixen espais.

6.1.1.3. Model de casal

- ☐ Hi ha casals amb característiques ben diferents per barris. A Les Planes i La Floresta en tenen pocs, de voluntaris.
- ☐ A Sant Cugat li correspondrien 12 i en té 7 en termes poblacionals. Potser no hi ha la necessitat. Potser no hi ha oferta adequada. En alguns cal analitzar-ho més, perquè en alguns són quatre gats.
- ☐ Tots estan gestionats per les mateixes entitats. Aquí no hi ha el mateix perfil de voluntariat.
- ☐ Aquí el temps lliure de la gent gran, amb més poder adquisitiu, es gestiona diferent a d'altres municipis.
- ☐ El percentatge (70%) d'oferta està coberta per la gent gran. Són activitats que són obertes a tothom, però l'usuari és de més de 65 anys. El poder adquisitiu és una variable i necessita altres coses i no té la mateixa problemàtica que en d'altres municipis.
- ☐ Potser cal variar l'oferta que s'ofereix a la gent gran?
- ☐ El nivell econòmic i cultural és molt concret (ex: el perfil a l'Aula d'extensió universitària).
- ☐ Caldria incorporar la idea d'intergeneracionalitat. No es proposa com.
- ☐ L'objectiu és envelliment actiu. L'important és que les persones tinguin un propòsit i que siguin elles qui decideixin el que volen fer. I no tot passa per les entitats ni per l'ajuntament, perquè la gent té voluntat. (RAQUEL). La gent és autònoma per fer-ho al seu aire. Que cadascú decideixi i acompanyar les iniciatives que surtin. Cal un canvi de model. I això a Sant Cugat no arriba. No arriben demandes d'aquest tipus al municipi. No hi ha aquesta necessitat sembla d'associar-se. Si ho necessites, t'associes.
- ☐ Alguns casals són només de companyia: una segona casa per anar a fer el cafè, partida de dòmino, i ja. I allà potser no es pot planificar res. Ex: Les Planes (RAQUEL). Per pal·liar la soledat, i aquí entra el tema humà.
- ☐ Hauria de poder-se oferir un ventall divers per a les persones diverses.
- ☐ La participació pot ser lliure i no a través de cap associació.
- ☐ Sembla que l'opinió és que els casals haurien de ser oberts.
- ☐ Potser estaria bé compartir espais?
- ☐ A dia d'avui, la majoria de la gent gran vol i necessita el seu espai.

6.1.1.4. Consell de la Gent Gran (Participació institucional)

- ☐ La gràcia és que la Comissió permanent es reuneix cada mes està presidida pel vicepresident i responsables de cada grup operatiu.
- ☐ Hi ha 4 grups operatius de treball: 1) casals i activitats culturals, 2) residències i altres serveis habitacionals, 3) maltractaments (formacions incloses), 4) i l'espai públic. I 5) seguiment del Pla Estratègic.
- ☐ El Consell va tirant endavant bé. Estem començant i anem bé.
- ☐ El mes d'octubre hi ha plenari, més enllà del juny d'enguany.
- ☐ Segur que hi ha una àrea de millora per tal de donar-lo a conèixer al conjunt de la societat sancugatena.
- ☐ El paper el va assumint i és un òrgan de participació, d'assessorament i avaluació. El gran objectiu és que el Pla Estratègic s'acompleixi, perquè serà la maquinària que vagi empenyent. Que no quedi en un calaix.
- ☐ Hi ha prou garantia de continuïtat.

6.1.2. Mobilitat i transport

6.1.2.1. Opcions de transport públic dins de Sant Cugat

Quines opcions de transport coneixeu per desplaçar-se per Sant Cugat?

- ☐ Falten més línies de bus (L2 cap a Mira-sol i Turó): franges cada 30 min. caldria que fos cada 15 min. I el diumenge és cada 1 hora. Potser entre setmana caldria més freqüència.
- ☐ A la pàgina web no hi ha informació actualitzada i fàcil d'entendre. És poc intuïtiva. I també no tota la gent gran té competències informàtiques. Hi ha una app que ho facilita, però falta molta informació en format paper (no n'hi ha prou amb les revistes periòdiques produïdes per l'ajuntament).
- ☐ No hi ha massa combinació: si visc a Mira-sol, no hi ha facilitat per anar a un altre barri. No és fàcil moure's entre barris. És una percepció compartida. Hi ha transbordaments, la intercomunicació és deficient.
- ☐ Les freqüències, la intercomunicació (temps d'espera entre transports), les àrees de cobertura són dolentes.
- ☐ Necessitem un transport públic eficient.
- ☐ Les parades dels autobusos estan molt mal senyalitzats els itineraris. O no hi ha informació o no és accessible. (els panells són molt amunt i els panells electrònics no sempre funcionen bé).

- ☐ De Valldoreix a Sant Cugat hi ha el recurs dels FGC, i si no hi ha un bus cada mitja hora per arribar a Sant Cugat.
- ☐ El manteniment de les parades està degradada: la de la parada de l'estació, els panells no funcionen. La informació no és fidedigna. Hi ha un problema amb l'empresa de manteniment de les parades.
- ☐ La conducció dels xofers de bus és molt brusca. Sobretot, per a la gent que té dificultats. A més, no s'aproximen a les plataformes, i això dona més dificultats. Cal fer un treball de conscienciació amb l'empresa per tal que mentalitzin als treballadors per ser més curosos amb la diversitat de perfils d'usuaris del transport.
- ☐ Sector de La Floresta: la marquesina dels autobusos, a la plaça ja ha volat i no l'han reparat. La del pont del diari, està en un lloc on no para l'autobús. I alguns panells no es veuen i els elèctrics no funcionen. La L3 i L4 de La Floresta és la que té 40-45 min de freqüència, la pitjor de tot Sant Cugat. El bus de demanda de la Rabassada. Els busos de la Floresta són massa grans. Alguns són de segona mà i tenen un dèficit de manteniment. Accentuat perquè els carrers estan mal pavimentats. La velocitat és perquè no arriben a temps: la L1 no arriba pel trànsit, perquè és una línia massa gran, cal que la parteixin, que sigui més curta. La L7 es pot millorar amb llançadores. La L8 li cal un replantejament total.
- ☐ Qui decideix i amb quin criteri es munten les línies de bus?
- ☐ Hi busos immensos i sempre van buits.
- ☐ El manteniment és una vergonya en tots els sentits.
- ☐ Potser més microbusos, més ràpides, més específiques.
- ☐ Accessibilitat: hi ha unes parades que tenen accessibilitat, però la majoria no en té.
- ☐ Cal un replantejament general del servei de busos de la ciutat per actualitzar-lo a les noves necessitats.
- ☐ Hi ha zones on no hi passa cap autobús. Cal revisar algunes rutes.
- ☐ El transport públic és tan deficient que t'obliga a agafar el cotxe.
- ☐ La L1 té esglaons molt alts per pujar.
- ☐ Sant Cugat necessita plantejar-se un pla de transports seriós. Perquè ara és un desastre.
- ☐ El bus a demanda hauria de ser a tots els barris i amb més punts per demanar-lo. Independentment de les línies grans, un bus a demanda a cada barri.
- ☐ No són suficients, no són accessibles, no estan adaptats del tot, els horaris i les freqüències no són les més adequades, les parades en llocs on no n'hi ha, manteniment, informació no clara a l'espai públic ni al web.

- ☐ No hi ha problemes relatius a la neteja.
- ☐ El servei de conductors cap als usuaris: en principi, no hi ha res a dir. Potser seria interessant saber el parer dels conductors per a la detecció de les necessitats del transport.
- ☐ S'ha de preveure què és el que hi ha a la sortida de la parada (ex. Un arbre davant, etc.).
- ☐ Si volem reduir la circulació de cotxes en el centre de la ciutat, necessàriament cal arreglar el transport. Es una causa i una conseqüència. I el problema d'aparcament públic al centre és important, sobretot per a les persones que venen d'altres barris de Sant Cugat.
- ☐ No hi ha una concepció clara del que és la mobilitat a Sant Cugat. Una concepció global de ciutat.
- ☐ Hi ha pocs usuaris perquè és un servei que no serveix.
- ☐ Cal fer una campanya de promoció del transport públic, però per fer-la cal que funcioni primer el transport públic. I la ciutat serà més amable i amb menys contaminació.
- ☐ Cal una millor planificació, sobretot de cara als propers anys: no només es demana un plantejament de fets concrets, sinó un plantejament global.
- ☐ La composició social i la piràmide d'edats ha canviat, i la ciutat s'ha multiplicat poblacionalment per tres. Això cal tenir-ho en compte a l'hora de planificar-ho.
- ☐ Tema dels patinets (veure si aplica).
- ☐ Tema de les bicicletes: dilemes vianant-bicis. Hi ha un itinerari de bicicletes que, de cop, desapareix. Per on vas llavors? No hi ha prou carrils bici i poc delimitats. Tema de la distància bicicletes-cotxes. Els carrils bici no són per a fer esport. Temes de seguretat per al vianant (carrils en direcció contrària del sentit del carril de vehicles).

6.1.2.2. Opcions de transport públic per desplaçar-se fora

Quines opcions de transport coneixeu per desplaçar-se a d'altres municipis fora de Sant Cugat?

- ☐ Hi ha un tema econòmic (preus dels bitllets).
- ☐ Connexió deficient amb els Vallesos (Vallès Oriental i Vallès Occidental). Cal agafar el cotxe. No té sentit.
- ☐ L'estació de RENFE està infrautilitzada: problemes de freqüència.
- ☐ La connexió també aplica a les persones que han de venir a treballar al municipi d'altres municipis. No hi ha pàrquings gratuïts a l'entrada, tampoc no hi ha llançadores que els portin als seus llocs de treball.
- ☐ El transport públic deixa de ser una opció de desplaçament i el cotxe n'és l'única opció.

- ☐ Preu transport FGC per anar a l'hospital de referència. S'ha reduït el preu gràcies a la negociació de l'ajuntament. Si tens el carnet A viatjaràs per 0,60€ i carnet B 1,20€. Només qui tingui carnet. I qui no el té? Volem que això sigui per a tothom.
- ☐ Sant Cugat té 7 estacions de tren i hi ha moments durant el dia que el tren va buit. Possibilitat de viatjar gratis pel poble o preu reduït.

6.1.2.4. Opcions de transport privat

- ☐ Experiència de transport en cotxe:
- ☐ Casuística: tinc un tipus de cotxe amb el que no em puc desplaçar entre setmana i per sortir tinc permisos. Hi ha tot un seguit de gent gran que necessita el cotxe per desplaçar-se a determinats llocs (hospitals, centres comercials, etc.). No es pot moure per la ciutat en cotxe.
- ☐ No hi ha prou aparcaments.
- ☐ Gairebé tots els aparcaments són de pagament
- ☐ Hi ha pocs aparcaments per a mobilitat reduïda. Alguns ja són obsolets: alguns que estaven adjudicats ja no es fan servir.
- ☐ Hi ha pocs punts de descàrrega per a cotxes elèctrics.

6.1.3. Habitatge

6.1.3.1. On volem envellir les persones grans?

- ☐ Cal diferenciar del tipus de perfil de gent gran, amb diversos perfils d'envelliments i de condicions de salut, i, per tant, amb diferents necessitats.
- ☐ És molt important el sentiment de pertinença (arrelament). Amb tot, el lloc no és tan important, però sí les condicions que s'adaptin a les necessitats de cada moment. La llar pròpia sovint no aconsegueix aquestes condicions i suports necessaris. L'important són les condicions i les persones que integren aquest espai.
- ☐ També és important l'entorn emocional (l'important és l'acompanyament, la xarxa de suport) al voltant de la persona (tema de la soledat no desitjada).
- ☐ Si existissin uns suports necessaris, no seria tampoc necessari marxar a viure de la llar pròpia.
- ☐ Hi ha un factor que afecta directament amb el benestar a la llar, que són els recursos econòmics.
- ☐ Cal sentir-se segur, tranquil i acompanyat.
- ☐ És important la funció dels centres de dies propers si la persona decideix viure a casa i està sola.

- ☐ Hi ha un estigma amb les residències, com si fossin aparcaments.
- ☐ Cal tenir en compte les persones grans amb discapacitat, perquè viure a casa no és viable si no existeix un suport (familiar), perquè no poden viure de manera autònoma. Els recursos són molt limitats. L'alternativa és la residència o la convivència en una llar amb convivència amb familiars. L'important és l'afecta i la comunicació constant amb la família.
- ☐ No hi ha prou recursos públics al municipi i això pot afectar en un trencament de la xarxa/entorn habitual (trasllat a un altre municipi, amb el desarrelament conseqüent).
- ☐ L'important és tenir el dret a decidir.
- ☐ Cal no oblidar mai posar la persona al centre.
- ☐ No hi ha una única manera de viure, cal tenir les condicions per escollir amb llibertat. I es tracta de recursos per poder fer-ho. Dret a escollir on vol envellir. Tothom hauria de tenir el mateix dret.
- ☐ És molt important la xarxa de suport dels serveis socials. Un acompanyament a la gent amb els recursos públics necessaris.
- ☐ És molt important el model de societat i això afecta en el tema del concepte de propietat de l'habitatge (això limita les opcions de decidir on volem viure).
- ☐ Cada vegada hi ha més alternatives i un canvi progressiu de mentalitat.

6.1.3.2. Models d'habitatge alternatiu

- ☐ Apartaments assistits individuals. Habitatges amb serveis. En aquests casos la persona ha de tenir autonomia i recursos econòmics.
- ☐ És molt important que hi hagi un itinerari de la vellesa per part de les AAPP. Eines de suport per saber que és el que s'adapta millor en terme d'acompanyament.
- ☐ A Sant Cugat hi ha pisos de lloguer de promoció pública al centre (de proximitat a serveis) de la ciutat, que no són finalistes, destinats a gent gran, amb llista d'espera i en funció de la renda. Existeixen 3 promocions.
- ☐ Habitatge compartit entre gent gran, tot i que és difícil per qüestió de mentalitat (ex: dues veïnes soles amb les mateixes circumstàncies en pisos davant per davant).
- ☐ Pisos compartits (habitatge propi amb serveis comuns).
- ☐ Cohousing públic previst a La Floresta (?). La gent gran allà té pis o casa i no pot optar per un apartament públic de lloguer.
- ☐ Habitatge cooperatiu.
- ☐ Diferència entre habitatges tutelats i el cohousing sènior.

- ☐ Llar residència (recurs intermedi): adreçat a determinats perfils. Apartament compartit amb certa autonomia, però pre-envelliment, on hi ha gent gran, jove, fills, etc. I un suport que no és un 24/7, sinó per llevar-se i a partir de les 17 hores. Has d'estar com a requisit en un centre ocupacional.

6.1.3.3. Residències i centres de dia

6.1.3.3.1. Residències

- ☐ La percepció depèn del participant. És regular en termes generals.
- ☐ Si no tens un grau de dependència grau 2 reconegut no pots entrar a una residència pública.
- ☐ A Sant Cugat només hi ha una residència pública (però amb gestió privada per Mútua). En total, 11 residències (5 petites, 1 mitja, 5 grans).
- ☐ Manca de places públiques, per tant. Unes 300 places públiques, aprox. I llista d'espera única. La residència pública té 68 places.
- ☐ El context post Covid ha canviat la imatge respecte de les residències. Les residències sempre han estat un model de substitució de la llar, però en canvi la llei diu que ha de tenir tot un seguit de serveis que, si els analitzem, són cars. No s'ha unificat una història única de salut i social, i així les residències no són hospitals i no necessiten tenir metges. Hem de parlar de personal assistencial directe. Ara les residències són centres sociosanitaris encoberts. I el perfil ha canviat, és més envellit.
- ☐ Les residències haurien de ser per a tothom, no només per a gent amb dependència (parlem de les públiques).
- ☐ Ara es parla molt de les residències amb unitat de convivència. S'assembla a habitatge amb serveis però dins d'una residència. Però aquest model no està aprovat, només està a debat.
- ☐ Són importants les relacions de proximitat i d'afinitat amb l'espai.

6.1.3.3.2. Centres de dia

- ☐ Estem molt malament, només hi ha 30 places a tot Sant Cugat, i s'està usant un centre de dia de Rubí. Un desastre.
- ☐ En un centre de dia públic has de tenir un grau 1 reconegut.
- ☐ Un centre de dia hauria de funcionar per a tothom. Es reclama un centre de dia a La Floresta.

6.1.4. Serveis socials i de salut

6.1.4.1. Salut

- ☐ La percepció de l'atenció sanitària és que és insuficient, sobretot per la variable del creixement demogràfic i la manca de recursos.
- ☐ Llista d'espera a primària (visita ordinària).
- ☐ Manca de personal.
- ☐ La resposta telefònica funciona.
- ☐ La percepció en general no és dolenta perquè una gran majoria té mútua en les qüestions menys urgents.
- ☐ El dèficit és la relació del CAP amb el seu hospital de referència (la Mútua), no l'espera s'eternitza amb la visita a especialista.
- ☐ Gran dificultat d'accedir ràpidament i eficaçment al nostre hospital de referència que és la Mútua de Terrassa.
- ☐ La mala gestió que es fa dels mitjans que tenim ha anat enrere. Han tancat ambulatoris, línies de treball, etc. I la llista d'espera és producte de la mala gestió: aquí hi ha implicacions de CatSalut i la Mútua. La gestió és més aviat empresarial.
- ☐ Els CAPS comencen a funcionar millor, però el protocol d'especialistes no urgents s'eternitza en l'espera.
- ☐ Al mes d'agost el transport afecta el desplaçament al centre de salut. No es té en compte l'extensió i característiques del territori: hi hauria més metges que es poguessin desplaçar a domicili.
- ☐ L'efecte postpandèmic ha afectat la part presencial (més aïllament) assistencial. S'ha frenat molt l'accés directe. Tot no pot ser online. No es pot fer una bona medicina així. Ara ja no hauria de ser així.
- ☐ Hi ha gent que no té adjudicat metge de capçalera.
- ☐ És important l'infrafinançament i el maltractament dels professionals (molts estan marxant, abandonant). Hi ha un dèficit de professionals i no es poden cobrir les necessitats reals si no hi ha recursos i personal per fer-ho.
- ☐ Una cosa positiva és que s'ha obert el Centre d'Urgències d'Assistència Primària, com a servei intermedi. Cal posar-lo en valor.
- ☐ En l'àmbit de les residències, s'ha fet molta feina i no tenim referents. 800 persones a 11 centres, fins que hem aconseguit que la Unitat Funcional de Crònics hi ha uns metges que s'hi fan càrrec. Ara hi ha un equip d'atenció residencial. Els professionals de les residències

treuen la feina de professionals dels CAPS. Falta personal i més suport i reconeixement a la feina que fan.

- ☐ Els equips de PADES funcionen molt bé.
- ☐ S'està desviant el tema de la privada: amb poc diners deriven. Des del punt de vista, la part privada de la Mútua: no té dret a intentar treure's les mosques del damunt, passant els clients de la pública a la privada. I això ha passat. És una qüestió ètica.
- ☐ Hi ha una sobrecàrrega en els professionals, no només per la pandèmia, sinó per una qüestió històrica.
- ☐ Crònics. El control diabètic, EPOC, etc. Suposen que s'han reduït moltíssim.
- ☐ La bretxa digital està dificultant la relació amb la salut. Desorientació.
- ☐ Tots els especialistes són a la Mútua. Abans no era així i n'hi havia als CAPS.
- ☐ Visita a domicili o presencials per a determinades persones grans ha de ser imprescindible.
- ☐ El transport per a determinades persones grans soles és un gran problema, perquè són de necessitats especials.
- ☐ Volem com a mínim el que teníem abans de la pandèmia.
- ☐ La web *Lamevasalut* té mancances, perquè no es pot demanar cita a especialista. Només es pot ajornar la visita si prèviament hi ha hagut derivació del CAP.
- ☐ El tema de les ambulàncies és vergonyós: les persones grans a residències que van a consulta externa, el servei d'ambulància és compartit i han de fer una ruta que es demora molt. I el retorn és aberrant, perquè l'espera és d'hores. I tampoc no hi ha taxis adaptats com a alternativa (si no és que venen d'altres municipis) i aquest tema va junt amb salut. El transport assistit és un tema bàsic.
- ☐ De professionals en tenim molt bons però estan esgotats. Els propis professionals han de demanar què és el que necessiten, sobretot per tornar com a mínim com abans o, fins i tot, millorar el servei.
- ☐ El panorama no fa ni pensar en prevenció en salut.
- ☐ Els malalts crònics són els grans oblidats del sistema. El seguiment dels crònics s'està intentant recuperar amb la situació actual.
- ☐ Les dones grans pateixen més directament els dèficits existents en salut.
- ☐ Cal un canvi de mentalitat, de reestructuració, de valoració de professionals.
- ☐ La medicina primària està menystinguda. El reclam és històric en termes econòmics, però els professionals saben què volen i com ho volen, i una altra cosa és que se'ls doni.

- ☐ El problema de la mobilitat de la gent gran i el transport deficitari afecta el benestar de determinats perfils poblacionals de gent gran.

6.1.4.1.1. Cuidar la persona cuidadora

- ☐ És insuficient: si la persona cuidadora no té ningú més, necessita un professional de suport, però les hores de suport són molt insuficients. La càrrega que suporta la persona cuidadora no està ben acompanyada pels professionals, perquè les hores assignades són insuficient.
- ☐ Normalment parlem de dones cuidadores.
- ☐ Es necessita més suport, més atenció a la que està tenint.
- ☐ Es necessita un recurs públic per als cuidadors també, que són dones en general. Ex. Parkinson, Alzheimer, etc. Cada vegada hi ha més persones amb malalties neurològiques i el sistema no ofereix recursos suficients.
- ☐ Els recursos públics no cobreixen les necessitats de la dependència.
- ☐ Una cosa són la manca de recursos a la persona gran i l'altre és el sentit social de l'acompanyament a la persona cuidadora.
- ☐ En el camp de les neurològiques, hi ha un tema de manca d'acompanyament emocional a les persones cuidadores.
- ☐ Com sempre, estem parlant de recursos insuficients.
- ☐ Cal posar en valor el paper de les entitats en el suport.
- ☐ Si augmentessin els centres de dia en xarxa al municipi potser atenuaria la càrrega que té la persona cuidadora. Potser alliberaria part.
- ☐ La figura del cuidador està invisibilitzat.
- ☐ Cal més formació a la persona cuidadora.
- ☐ És important destacar que la salut mental de la persona cuidadora es veu afectada. Es necessita molt suport psicològic, moral i econòmic, i no se li dona.
- ☐ L'acompanyament hauria de ser més polivalent, multidisciplinari: acompanyament emocional, espais de respir, de suport al cuidador (no només millorant el centre de dia), més ajuda a domicili (serveis a la llar).
- ☐ Tenir en compte que algunes persones cuidadores són persones grans que cuiden a persones encara més grans.
- ☐ Certes problemàtiques estan socialment invisibilitzades.
- ☐ Cal plantejar-se quines són les oportunitats que pot oferir la comunitat. Què ens pot oferir aquesta comunitat en positiu?

- ☐ Hi ha un curs a cuidadors, només un, aquest any amb una trentena de participants. Però no és suficient. És el 12è any.
- ☐ Es parla poc del dol, de la mort, de les malalties cròniques, etc. Faltarien més jornades formatives en l'àmbit de la salut. Seria interessant.
- ☐ Les entitats neurològiques fan una bona feina en l'àmbit de les famílies. Per ex. Grups d'ajuda mútua, informals, de gran utilitat per a les famílies (això s'ha de recuperar). En faltarien d'altres, però.
- ☐ És important el referent de serveis socials per a donar suport a la persona cuidadora, tot i que és insuficient, per la sobrecàrrega que té.

6.1.4.2. Serveis socials

- ☐ En tema de dependència, en el cas de residències, hi ha un cert col·lapse. Calen més recursos.
- ☐ Els recursos són insuficients, malgrat que darrerament s'hagi augmentat personal. Hi ha voluntat d'augment, però en la realitat no s'està donant. No es pot atendre la persona com la persona necessita. Sobrecàrrega del personal.
- ☐ La percepció de l'atenció rebuda a serveis socials és bona, però hi ha necessitat de més personal. Si hi hagués més personal, potser es podria agilitzar els tràmits, treure burocràcia, agilitzar-los i fer-los més eficients (ex. Tema de dependència i el procés, que depèn també d'altres nivells administratius).
- ☐ Des de la perspectiva de professionals de residències, la percepció de serveis socials és molt bona.
- ☐ L'usuari particular té un desconeixement sobre on anar a parlar amb l'assistenta social: millorar la comunicació, la difusió. Manca d'informació.
- ☐ La majoria de persones grans no es coneixen prou la diversitat de recursos de serveis socials que existeixen.
- ☐ Hi ha pendent la guia de recursos i serveis. Segueix essent una reivindicació sense resoldre. Cal fer-la i enviar-la a tots els municipis (hi ha el compromís no acomplert).
- ☐ Serveis socials i salut són dues xarxes diferents i hi ha manca una coordinació directa. Coordinació serveis socials i serveis de salut. La professional diu: Cada 15 dies hi ha reunions de coordinació i estan amb un determinat protocol. Per tant, no es coneixia aquesta existència de coordinació.

- ☐ A serveis socials no hi ha gaire llistes d'espera, comparat amb d'altres municipis. I això tampoc no es coneix.
- ☐ Manca informació. La gent desconeix l'existència de serveis.
- ☐ Dèficits de la pàgina web de Sant Cugat relatiu als recursos de serveis socials. Des de la Taula de Gent Gran ja fa anys que es reivindica millorar-la, perquè és una gran ajuda.
- ☐ Hi ha una gran necessitat d'escolta activa per soledat no desitjada sobretot. Necessitat de parlar. Una persona darrere d'un telèfon que atengui a persones que no tenen accés.
- ☐ Cal millorar la part telemàtica, telefònica i presencial (distribució territorial a través dels casals).
- ☐ Aprofitar més els recursos existents que no s'aprofiten. Fer més xarxa. Pensar com.
- ☐ El model de Sant Cugat no havia planificat el tema de la gent gran perquè estava orientat a la infància.

6.1.5. Relacions de suport i ajuda mútua i dependència

6.1.5.1. Paper de les entitats i associacions com a motors d'aquestes relacions de suport i ajuda mútua

- ☐ Les entitats de malalties neurològiques que fan una funció important de suport a les famílies que funcionen bé, però queden curts de recursos econòmics i d'espai. La Casa de Cultura es fa petit. Van desbordades, perquè hi ha una disminució de les places de centre de dia, i ara hi ha més demanda d'aquest recurs de les entitats de malalties neurològiques. Son molt importants quant al suport per a les famílies.
- ☐ Dificil accés a la informació del ventall d'entitats i associacions existents. Quan et trobes davant d'una situació determinada, et passes molta estona donant voltes per solventar-la. No saps on acudir, on anar, com fer-ho. Ha de ser més accessible a la població en general. Cal millorar l'accés a aquesta informació. Malgrat la guia que hi ha a la web de l'Ajuntament.
- ☐ Cal també un acompanyament en funció de les necessitats, del tipus d'una finestra física de gent gran. Tracte directe. Per conèixer un itinerari. "Si vas a buscar peres, no poden oferir-te pomes".
- ☐ Cal treballar més des dels CAPS, sobretot en qüestions de malalties neurològiques. És on pot arribar millor, per exemple, una guia per trobar-hi els recursos disponibles. I on es pot partir per fer un bon acompanyament, la millor via per trobar el seu recurs. El tema també és de recursos humans. I és un tema que es va treballar però ara no.

- ☐ Tenen un paper molt important perquè ofereixen moltes activitats.
- ☐ Hi ha una xarxa de casals al municipi interessant que donen suport a la gent gran perquè a) poden trobar gent de la seva edat, b) oferta d'activitats diverses, d'oci, físic, cultural. Malgrat això, hi ha alguns d'ells que tenen poca dinamització, i cal potenciar-los més, dotant-los de més recursos i, sobretot, humans. Perquè funcionin amb més agilitat.
- ☐ Entitat Amics de la Gent gran: fan una feina excel·lent.
- ☐ Cal parlar també del voluntariat, que funciona prou bé. L'oficina del voluntariat.
- ☐ Les entitats han de fer la feina que els pertoca. I han de fer la feina no obligatòria que els donin els professionals. No pot ser una funció substitutiva.
- ☐ És molt important la detecció i prevenció precoç. Una mica més professionalitzat. Per fer un acompanyament que eviti arribar a unes fases més avançades. Però tornem al tema dels recursos limitats.
- ☐ Està previst d'implementar el programa del Radars i es valora molt positivament.
- ☐ L'Aula té un paper molt important en el suport a la gent gran, no només cultural sinó també social. El suport en un sentit ampli. En aquesta entitat són voluntaris, amb petit suport municipal. Funciona pel voluntariat i per una quota petita del soci.
- ☐ Quan una persona té dependència, comporta problemes socials a la família i a l'entorn de qui li passa. La línia a seguir seria la gestió integrada tant a nivell social com a nivell sanitari: fa molts anys que s'està sentint a parlar, i que s'està intentant promoure. Però és la solució: és un tot. Han de ser sistemes interconnectats.
- ☐ En l'àmbit de crònics hi ha un bon funcionament en termes de coordinació. La integració social i sanitària, malgrat tot, no existeix realment.
- ☐ A la Llar d'Avis hi ha un servei, "Espai de salut": ve un metge jubilat per fer-li consultes, des d'un punt de vista de recursos (diètes, per exemple). I va molt bé com a recurs.
- ☐ Els recursos econòmics que es donen a les entitats són minsos, atès que cada cop hi ha més persones grans. Caldria canviar el pressupost en funció de les necessitats i es desconeix si s'està tenint en compte.
- ☐ A la Setmana de la Gent Gran, també hi ha recursos insuficients.
- ☐ Els recursos que dona l'Ajuntament serveixen per mantenir la situació tal com està, per sobreviure. Però falten recursos complementaris per dur a terme projectes nous. No només per mantenir la situació tal i com està. Iniciatives noves, trencadores, il·lusionadores no es poden ni plantejar. I aquesta és la realitat dels recursos actuals.

- ☐ Quins són els criteris d'assignació de recursos a les entitats? Es desconeix com es reparteixen aquests recursos. Però!: Tots els ajuntament fan una convocatòria pública de subvencions i aquí es diu tot. No és que estigui amagat perquè ningú no ho vegi.
- ☐ Una percepció és que la cultura s'emporta més que el tema social, en termes de quantitat. Reivindicar més recursos al servei a les persones.
- ☐ Les subvencions de l'Ajuntament estan congelades. També les quotes que paguen els socis.
- ☐ El treball en xarxa existeix i està ben valorat.
- ☐ També el Consell Municipal de la Gent gran és una peça clau: per canalitzar i lligar totes les entitats relacionades amb la gent gran. I ara toca empentar-ho.
- ☐ La Taula de la Gent gran ha funcionat com per constituir aquest treball en xarxa. El Consell ho relliga millor tot.
- ☐ La dedicació de la tècnica a la gent gran és de mitja jornada i això és absolutament insuficient. Cal cuidar la tècnica també.

L'espai públic:

- ☐ Sant Cugat és un lloc concebut històricament per a la gent jove.
- ☐ Els recursos estan destinats a d'altres públics. Cada cop hi ha més massa poblacional d'una certa edat.
- ☐ Ara Sant Cugat està invertint molt en emergència habitacional, però el tema és on es destinen els recursos per reorientar-los més cap a la gent gran.
- ☐ El centre històric sí que permet desenvolupar-se socialment. Això no passa als llocs nous, als nous barris, perquè no hi ha vida de barri, no hi ha botigues, etc.
- ☐ Sant Cugat és molt generosa en espais públics, verds. Ara bé, però hi ha dificultat d'accés a aquests espais públics, perquè és una barrera per a passejar gent gran, per exemple.
- ☐ La nostra societat ha canviat molt.
- ☐ Ben valorats la posició dels bancs per a fomentar la relació (ex. Plaça Octavià), de parlar. Però no a les parts noves. I, a més, aquests bancs no tenen un lloc on recolzar-se (resposabraços).
- ☐ Sant Cugat té un eix de vianants que és una joia. Però les barreres arquitectòniques de la resta de barris afecta especialment a la gent gran.
- ☐ Hi ha carrers amb poca llum que fa que tinguem poca amigabilitat per passejar.
- ☐ La Floresta: cal un centre de dia, a més ara ja no hi ha les dues residències d'abans.
- ☐ La majoria de la gent es relaciona en entitats privades? I les que no poden arribar a aquestes entitats què fan? Es queden a casa, com a tot arreu.

- ☐ És important que existeixi un servei d'acompanyament a les persones dependents per a accedir a determinats espais i serveis públics (ex. A Barcelona, amb Creu Roja es feia). Qüestió de transport a persones dependents.
- ☐ Els centres de dia són insuficients: només hi ha 30 places públiques i compet a la Generalitat. És una demanda no resposta. Fins i tot, s'estan emprant places a Rubí.
- ☐ El sistema de transport adaptat municipal, per normativa, només pot anar als centres públics. Als centres privats acreditats no hi poden anar (si no és que tenen transport propi). Cal fer un encaix. Això faria que amb una prestació vinculada, podria utilitzar la plaça privada, però hi ha un problema amb el transport.
- ☐ El problema de transport adaptat a centre de dia és el temps d'un punt a un altre. Cal més transports per poder realitzar una determinada ruta dins de Sant Cugat, i "s'evita l'excursió per Sant Cugat".
- ☐ Hi ha un desajust entre oferta i demanda als centres de dia (no públics, privats; en el centres de dia públics hi ha llista d'espera, gran paradoxa). Però el transport no està subvencionat i hi ha molta gent que queda fora.
- ☐ S'ha de considerar cada cop més la col·laboració públic-privada, posant la persona al centre (opinió individual).
- ☐ Hi ha un tema que té a veure amb la iniciativa individual. Hi ha molta gent que està invisibilitzada.
- ☐ Les noves tecnologies poden ser una bona alternativa a considerar (robòtica, intel·ligència artificial). S'ha de considerar com a suport puntual i complementari. Això des d'una perspectiva públic-privada.
- ☐ Falten centres (com el de malalties neurològiques, Creu Roja, que ha tancat, i que feien activitats del tipus centre de dia. És una reclamació des de les entitats en l'àmbit de l'Alzheimer.
- ☐ La informació a Serveis Socials funciona. Hi ha molta gent que no sap, però, que ha d'anar a Serveis Socials. I aquí és important la funció preventiva.

Tema intergeneracional:

- ☐ 2012: es va començar obrir les residències a la societat i que hi entressin nens i nenes. Per posar en valor la vellesa i naturalitzar-la, fent activitats amb escoles de proximitat (ex. Escola Avenç), i les persones grans també hi anaven. Activitats intergeneracionals, tallers de cuina, cant de caramelles, etc. Això es va aturar des del tema Covid i no s'ha tornat a reactivar (fins a data de sessió). Això va ser molt positiu per posar en valor les residències i

que els nens entenguessin que la vellesa és quelcom natural, i això es va treballar també a les escoles. I també els alumnes de secundària: tecnologia, telèfons mòbils, etc. I aquestes activitats cal recuperar-les. Cal fer arribar el jovent a les residències.

- ☐ Al Casal d'Avis tenen projectes amb escoles de Sant Cugat. I també ara amb joves de batxillerat que fan crèdits de contacte amb gent gran. Ara tenen “entrada com a socis del casal”, i comparteixen activitats amb els avis: ex. Muntar una videoteca. No tots els avis ho entenen bé, però d'altres sí. Hi ha alguna resistència. Projecte intergeneracional amb escoles.
- ☐ Els espais de gent gran, sobretot residències, no poden ser uns espais tancats.
- ☐ Cal obrir els casals de gent gran a d'altre tipus poblacional. De per sí, ha de ser un espai intergeneracional.
- ☐ Cal una reeducació en valors.
- ☐ Potenciar les trobades intergeneracionals.
- ☐ Ha minvat el sentit de comunitat.

6.1.6. Accessibilitat

6.1.6.1. Accessibilitat a comerços

- ☐ Les rampes (provisionals de fusta) no han de sortir més enllà de la línia de façana, i aquí hi ha molt comerç que ho té posat, malgrat la llei. I els antics comerços sense rampa, no se l'han fet fer. Entorpim l'accessibilitat sovint de la vorera en conseqüència d'aquesta mesura.
- ☐ Però hi ha 2 lleis que s'enfronten (llei d'accessibilitat i llei de llicències de comerços). I l'ajuntament es troba amb la traba de la llei, només pot fer campanyes de sensibilització (atès que no obliga).
- ☐ En l'àmbit de la restauració, els WC (a vegades escales, mal senyalitzats i poc accessibles). Alguns s'han quedat enrere.
- ☐ Hi ha massa terrasses que impedeixen el trànsit habitual dels vianants, de vegades molt a prop dels encaminadors (tècnic: això genera molta polèmica, sobretot per context pandèmic, però hi ha un problema afegit, i és que no hi ha ordenança de terrasses al municipi i està pendent de poder-la fer i aprovar, però no ha recibit). Objectes que els comerços posen a fora (exemple: C./ Santa Maria, o hi ha molts obstacles, es combinen floristeries, bars i restaurants... i es converteix en un “punt negre” a la ciutat), gerros, marquesines, rètols, etc.

- ☐ Dificultat de lectura i escriptura per a les persones que no saben llegir o escriure: accessibilitat per a aquest perfil.
- ☐ Cal campanya de sensibilització seriosa d'educació sobre l'acompliment de la normativa, perquè els grans esdevenen ciutadans invisibles.
- ☐ Accessibilitat de comerços en barris on no hi ha simplement comerços (La Floresta, Volpelleres, per exemple). Els barris són per viure, no per anar a dormir.
- ☐ Tema patinets. Reglament si es deixa passar per zona de vianants, sempre que es pugui passar a 1,5 m distància persones.
- ☐ Tots els comerços han de permetre deambular per dintre, i en alguns casos hi ha obstacles (expositors, etc.) que no permeten transitar amb comoditat. Per exemple, les persones amb mobilitat reduïda.
- ☐ Els ressalts han de quedar senyalitzats correctament.
- ☐ Els bancs són molt baixos i no tenen per on agafar-se per seure-hi.
- ☐ Les cues exteriors que es fan pel context del coronavirus i s'han de sortejar: les voreres estan ocupades. *I en això també implica un problema de civisme: valors que s'han anat perdent, i que condicionen el nostre comportament social.*

6.1.6.2. Accessibilitat a serveis de salut

- ☐ L'accessibilitat física a serveis sanitaris: s'ha de millorar el pàrquing del CAP de la Mina. Caldria coordinar diferents serveis (policia local, Mútua). No és competència de l'ajuntament, només es pot pressionar. Aquest és un exemple d'aquest pàrquing, però també passa a d'altres pàrquings d'accés als CAPs.
- ☐ Els rètols, els pictogrames no són accessibles si no se sap llegir i escriure. Accessibilitat a la informació. La comprensibilitat de la informació.
- ☐ La documentació que faciliten els professionals mèdics han de ser entenedors.
- ☐ El tancament dels consultoris del CAP de La Floresta. Només té serveis mínims.
- ☐ Problemes per contactar telefònicament amb el CAP.
- ☐ Accessibilitat digital. La digitalització ha estat molt accelerada (ha implicat lamevasalut.cat) i això ha implicat moltes barreres per a les persones grans. Existeix acompanyament digital, però, que està funcionant (ex: La Floresta), cada setmana, amb cita prèvia. Està a tota l'OAC existeix aquest acompanyament: suport d'acompanyament digital, no només telefònic sinó també presencial. El feedback de funcionament d'aquest acompanyament és molt positiu.

- ☐ L'atenció a domicili facilita els problemes d'accessibilitat. Està ben organitzat. Hi ha una bona valoració.
- ☐ Quan has de demanar la cita prèvia, quan es fa per telèfon, no és fàcil per a les persones que tenen problemes perquè no entenen. Que no fos un robot sinó una persona.
- ☐ El portal lamevasalut.cat és clarament millorable.
- ☐ La web municipal no és accessible. Hi ha moltes mancances. Cercar-hi informació és molt complicat i cal millorar-ho.

6.1.6.3. Accessibilitat serveis que ofereix l'ajuntament

- ☐ Web de l'ajuntament: instàncies, registre telemàtic, demanar subvencions, etc. Fer tràmits. No és gens fàcil.
- ☐ Guixeta només per a la gent gran. Un lloc físic. Està tancat.
- ☐ L'Ajuntament no té Pla d'Accessibilitat. És important tenir-lo en compte, per poder vehicular tot el que s'està parlant en aquesta sessió (Terrassa, per contra, sí que en té). Paraules del tècnic, que consti en acta. És un objectiu. Bàsicament perquè és obligatori. Això no vol dir que l'Ajuntament, no faci plans d'accessibilitat específics tenint el context, i treballi i vetlli per l'accessibilitat.
- ☐ Treure els fanals de les voreres i ampliar-les. És un compromís polític que no s'ha acomplert a dia d'avui.
- ☐ Problemes amb les voreres, amb la manca de rampes en les voreres, etc.

6.1.6.4. Accessibilitat a espais privats (a la llar)

- ☐ Les ajudes que existeixen no es coneixen i no són suficients.
- ☐ Afortunadament, les noves edificacions tenen les condicions de les accessibilitats. *L'únic que falta aquí és l'amplada de les portes, sobretot les portes del bany.*
- ☐ Als passadissos de les llars, caldrien barres per recolzar-s'hi. I aquestes baranes/agafadors podrien ser de l'ajuntament i fer-se servir després en d'altres espais.
- ☐ Sembla que només hi ha ajudes al quarto de bany. No es coneix l'existència d'altres espais de la llar. El problema és com s'accedeix a aquesta informació.
- ☐ Hi ha molts edificis que no tenen ascensor i que no permet que determinades persones puguin sortir de casa seva.

6.1.6.5. Entorns amigables amb la gent gran

Millores proposades a realitzar al municipi:

- ☐ Tema dels arbres (rectangulars). Els escocells (forats).
- ☐ Parades noves dels busos, et mulles. I a La Floresta no hi ha ni parades. Els rètols no són llegibles i els electrònics no funcionen.
- ☐ Els bancs no tenen agafadors en alguns casos.
- ☐ La senyalització d'on estan ubicats els taxis no és visible.
- ☐ Tema dels arbres a les voreres.
- ☐ En general, l'estat de la pavimentació no és òptima.
- ☐ Mobilitat als passos de vianants.
- ☐ Carrils bici i convivència amb el pas de vianants.
- ☐ Hi ha massa llum. Contaminació lumínica, en general.

6.1.7. Respecte, drets i condicions d'inclusió

6.1.7.1. Bon tracte (edatisme i maltractament)

6.1.7.1.1. Edatisme

- ☐ Discriminació laboral (si es vol fer, més enllà que l'edat de treball ja hagi passat en termes d'obligatorietat).
- ☐ Discriminació en temes de salut: a) en temes de transplantaments (taula d'amortització); b) quan es diu "és que és tema d'edat", que sembla ho justifica tot.
- ☐ Discriminació en temes de discapacitat, que s'envelleix abans i que si el criteri d'edat com un número fa que es discrimini més a un determinat col·lectiu.
- ☐ També hi ha problemes de prejudicis en la consulta mèdica: sovint el metge s'adreça a l'acompanyant (infantilització en el tracte, amb el llenguatge i to que s'empra, per exemple, com si es tinguessin les capacitats reduïdes).
- ☐ De vegades, hi ha un tracte que pot resultar ofensiu.
- ☐ Temes d'ús en el llenguatge.
- ☐ Temes d'accés a la informació.
- ☐ En l'àmbit residencial: en alguns llocs, hi ha un maltractament relacional, d'acompanyament. Té a veure amb el concepte que es té de la gent gran.

- ☐ Tema econòmic (bretxa econòmica): el sistema està fet de tal forma que, amb una determinada edat, en 10 anys et xuclen el patrimoni fet tots els anys anteriors. Els mecanismes xuclen tots els recursos de la família. Una persona que ha treballat tota la seva vida, que ha sigut un bon ciutadà, que ha deixat una llavor en la societat, no és just que la darrera dècada et xuclin tot l'esforç que has fet durant la teva vida. I, en aquest cas, les dones ho tenen encara pitjor: dones que no han treballat, no tenen pensió, etc.
- ☐ Tema de la llibertat i la capacitat de preses de decisions, que en funció de determinades capacitats, continuï la capacitat de triar. Quan es pugui, sempre s'ha de donar l'opció. A l'extrem, hi ha persones que s'acaben incapacitant.
- ☐ Tema persones grans nouvingudes: si tenen dependència, estan encara amb més desprovisió de drets.

6.1.7.1.2. Maltractament (físic, econòmic, psicològic, etc.)

- ☐ Situacions familiars, socials, institucionals.
- ☐ Cal saber si hi ha algun sistema on la gent pugui saber aquesta situació i ajudar-la.
- ☐ Cal tenir més informació per poder detectar situacions que són invisibles.
- ☐ Cal saber els recursos que té l'ajuntament i protocols per poder adreçar-s'hi.
- ☐ Cal saber si hi ha recursos, a més, específics, adreçats a la gent gran en aquesta situació.
- ☐ La persona maltractada, de vegades, és la darrera que s'assabenta del maltractament que pateix.
- ☐ El dret a decidir té a veure amb la pobresa: a més pobresa, menys dret a decidir té.
- ☐ El sistema no és garantista per a la gent gran.
- ☐ Falta una regulació en tots els plantejaments: s'ha de regular la darrera etapa de la vida. Canvi social amb molts pocs anys que no s'ha previst. Actualització regulatòria.
- ☐ El sistema capitalista no té interès a invertir en una persona que no és productiva.
- ☐ Des d'un punt de vista social, hi ha un problema d'educació.
- ☐ La concepció de família ha evolucionat molt.
- ☐ Falta una mirada més intergeneracional.
- ☐ Poca convivència entre la joventut i la gent gran, no són conscients que no es faran grans.
- ☐ Cal diferenciar l'etapa d'envelliment i de sobre envelliment.
- ☐ Cada vegada que ens fem més grans, ens tornem més transparents per al sistema: cal buscar des del sistema fórmules per relacionar-nos. Interrelacions entre diferents àmbits on tothom

guanyaria. Cal posar-se en acció. Veure quines necessitats hi ha de diferents perfils que, interrelacionar-nos, hi guanyarem. Més interconnexió.

- ☐ Els compartiments són molt estancs. Intergeneracionalitat.
- ☐ És una qüestió de convivència, també.
- ☐ Cal més transversalitat per generar aliances en favor d'un objectiu comú.

6.1.7.2. Bretxa digital

- ☐ Suport als barris de Sant Cugat amb la bretxa digital: suport d'un noi a La Floresta.
- ☐ Es parla dels bancs.
- ☐ En el tema de salut, problemes d'accés als portals de salut per aquest motiu.
- ☐ Significa molta dificultat en temes de gestió sobretot amb aquests procediments digitals en diferents àmbits.
- ☐ Els temes digitals, accedir-hi, també impliquen un cost afegit en què hi ha persones grans que no tenen la capacitat de pagar i que l'administració no cobreix.
- ☐ Cal invertir molts recursos per capacitar aquest col·lectiu, perquè aquests canvis digitals no canviaran sinó que augmentaran.
- ☐ Es necessiten més recursos per tal d'acompanyar el col·lectiu per pal·liar la bretxa digital.
- ☐ Hi ha punts d'atenció que et permetin l'acompanyament digital, però hi ha problemes amb les atencions telefòniques, que són ara més complicades després de la pandèmia.

6.1.7.3. Soledat i aïllament

- ☐ Falta educació en valors socials, d'empatia, de relació.
- ☐ Cal "aprendre a ser fills": responsabilitat, estima i empatia. Però no només fills, sinó en termes de persona. És una qüestió de responsabilitat inversa (i té a veure amb la relació intergeneracional). To i així, a més de la responsabilitat filial, la nostra societat ha de donar resposta amb recursos per evitar-ne la sobrecàrrega. Cal trobar un punt mig. Per tant, l'administració hi té un paper clau.
- ☐ Cal posar en valor les entitats que s'ocupen d'acompanyar a la soledat no desitjada de les persones grans.
- ☐ Cal tenir en compte les persones amb menys recursos que viuen soles, que viuen en habitatges sense ascensor, etc.
- ☐ Sortides possibles: habitatges cooperatius, per exemple.
- ☐ Hi ha el dret a escollir.

- ☐ És una qüestió de conscienciació i de ponderació.
- ☐ A Sant Cugat és un municipi amb població dispersa. Això ho complica més.
- ☐ El model d'entitats també és suplència, perquè és una qüestió que hauria d'assumir l'administració pública.

6.1.8. Comunicació i informació (accés i qualitat)

- ☐ Aquí la bretxa digital és determinant en el col·lectiu de persones grans.
- ☐ Pot ser informació o comunicació personal/individual, o a través del paper que fan les entitats com a mitjà d'informació i comunicació. També faciliten aquests canals d'informació, que potser individualment no tindries.
- ☐ A nivell d'informació, d'una forma o una altra, és més fàcil que arribi (mitjans d'informació físics: [verificar] *SantCugat informa*, *SantCugat mèdia*, *Tot Sant Cugat*, boca orella, etc.), però és molt més complicat en termes de comunicació.
- ☐ Si vas personalment a l'Ajuntament, va molt bé.
- ☐ Els canals físics per informar-se són suficients.
- ☐ Quin percentatge de la ciutadania gent gran està assabentada dels serveis que ofereix l'ajuntament?: existeix un canal únic d'informació on hi hagués un catàleg sobre què s'ofereix.
- ☐ No té prou informació actualment. No hi ha bons canals de comunicació, dels usuaris cap a les entitats o cap a les administracions: als metges, als bancs. El retorn en termes de comunicació és molt deficient en tots els sentits.
- ☐ Les entitats també s'han hagut de replantejar la seva comunicació, perquè costa arribar a tot el col·lectiu i cal innovar-se contínuament.
- ☐ Depèn del perfil de ciutadà, els perfils més vulnerables.
- ☐ Hi ha acompanyament digital a tots els districtes (positiu) per part de l'administració.
- ☐ Cal acompanyament en termes digitals al ciutadà més vulnerable (bretxa).

6.1.8.1. Accés a la informació (i coneixement de drets i deures de ciutadania)

- ☐ La pàgina web és incompleta i no és accessible. És antipàtica. No està pensada perquè realment n'obtinguis tota la informació, malgrat hi sigui tota.
- ☐ El llibre blanc que no surt mai que, després, es converteixi en una guia ràpida (en teoria, s'està fent).
- ☐ I el fulletó que no surt mai.

- ☐ Si no la busques, la informació no t'arriba. Sobretot, per a persones determinades.
- ☐ No funciona l'oficina de la gent gran. Raquel, sí existeix. Haurien d'estar descentralitzades i en un lloc físic.
- ☐ Les oficines d'atenció al ciutadà estan a tots els districtes (a través dels centres cívics) i ja existeixen, no es poden demanar. Alguns diuen que potser es podria publicitar més? Si no se sap, per alguna cosa serà, malgrat que s'estigui formant una xarxa de barri per informar-se i comunicar-ho, i s'ha enviat un tríptic. Però potser falta reforçar-ho.
- ☐ Una altra cosa és una oficina d'atenció al pensionista. No va funcionar perquè al final podien obtenir la informació a través de l'OAC.
- ☐ Tots els administratius de l'OAC tenen tota la informació.
- ☐ Ara el problema és la cita prèvia, que es demana per web o telèfon: tenia sentit en època de pandèmia. Però ara ja no té sentit i es manté.
- ☐ Estaria bé que hi hagués un espai a la TV Sant Cugat que es dediqués a informar sobre aspectes.
- ☐ El gran pecat capital de l'Administració és el silenci administratiu. Totes les consultes haurien de ser respostes. No estimula la comunicació.
- ☐ La figura del síndic de greuges: la seva queixa és que li arriben poques queixes.
- ☐ Caldria donar preferència quant a canals: discriminació positiva per a la gent gran.
- ☐ La funció dels casals, que faciliten la informació i la comunicació: hi ha 6 casals, quan li'n correspondrien per població (?) 12 casals (comparació amb Sabadell).

6.1.8.2. Qualitat de la informació (diversitat de canals i mitjans d'informació, i adequació a la diversitat de les persones grans)

- ☐ De vegades, es fa servir un llenguatge que no és prou entenedor.
- ☐ No es té en compte la diversitat de persones grans en relació als diferents canals i mitjans d'informació que s'utilitzen. Sobretot, perquè el col·lectiu és molt divers.
- ☐ Qualitat de la informació en qüestions de comprensibilitat. Adaptar el llenguatge i els canals en aquesta comunicació segons els perfils.
- ☐ Als mitjans locals no hi ha discriminació. Però en les TV generals, sí.

6.2. Sessions deliberatives de caràcter tècnic

Un cop detallats tots els principals aspectes obtinguts a partir dels 8 grups focals desenvolupats, tot seguit, i en *segon lloc*, es concreten el conjunt de resultats obtinguts que, des del punt de vista de les **persones tècniques** participants a les **dues sessions deliberatives** posteriors, s'ha considerat rellevant de destacar:

6.2.1. Participació social i cívica

6.2.1.1. Voluntariat

- ☐ A Sant Cugat, hi ha més de 500 entitats donades d'alta al registre municipal d'entitats: existeix un fort teixit associatiu.
- ☐ Moltes entitats responen als àmbits cultural i esportiu.
- ☐ Destaquen les xarxes St. Francesc-Monestir, cooperació i les taules de participació.
- ☐ Existeix una polarització de la societat: un col·lectiu de risc d'exclusió, vulnerable, per raons multifactorials, no té accés a aquestes xarxes associacionistes.
- ☐ El 72% de les persones voluntàries són dones; els joves són el col·lectiu més minoritari; els homes de més de 45 anys, més majoritari.

6.2.1.2. Oferta d'activitats per a persones grans

- ☐ L'estructura del municipi de Sant Cugat provoca uns barris perifèrics amb pocs serveis i aquest fet comporta major aïllament i dificultats de mobilitat.
- ☐ Existeix poca oferta als barris perifèrics.
- ☐ No tothom coneix l'oferta d'activitats, malgrat que hi hagi canals de comunicació actius.
- ☐ Un bon nombre d'activitats no són assequibles per a les rendes baixes.

6.2.1.3. Model de casal

6.2.1.4. Consell de la Gent Gran (Participació institucional)

- ☐ Es considera imprescindible de fer participar la gent gran en les accions que els involucri.
- ☐ Existeix una manca de coneixement d'aquests espais de participació.

6.2.2. Mobilitat i transport

6.2.2.1. Opcions de transport públic dins de Sant Cugat

- ☐ El model de ciutat de Sant Cugat genera una diversitat que no ajuda a oferir un servei 100% eficient, però hi ha marge de millora en neteja, informació i estat de les parades.
- ☐ Les línies de bus s'han de pensar per donar solucions de mobilitat al conjunt de la població –sense caure en l'error d'individualitzar el servei– i de manera alternativa al vehicle privat.

6.2.2.2. Opcions de transport públic per desplaçar-se fora

- ☐ Hi ha una molt bona comunicació i bon servei de FGC cap a Barcelona, Terrassa i Sabadell.
- ☐ Hi ha una mala comunicació i un mal servei amb els municipis de segona i tercera corona metropolitana.
- ☐ El servei de RENFE és deficient en tots els aspectes.
- ☐ Existeix un marge de millora en el bus interurbà.
- ☐ El bus de Sant Cugat a Hospital de Terrassa triga 1 hora i 20 minuts i això és massa temps.
- ☐ Moltes entitats responen als àmbits cultural i esportiu.

6.2.2.3. Opcions de transport més habituals

- ☐ Les persones grans trien el vehicle privat com a primera opció i el transport es converteix en un pla B sempre.
- ☐ El desplaçament a peu es produeix només al nucli, atès que és impossible en el cas d'altres zones.

6.2.2.4. Opcions de transport privat

- ☐ Si es vol fomentar una mobilitat sostenible al municipi, cal restringir cada cop més l'aparcament de destí.
- ☐ Els aparcaments per persones amb discapacitat han de revisar la seva adjudicació i requisits de les places.

- ☐ El preu de l'aparcament és econòmic en comparació a d'altres municipis.
- ☐ No hi ha prou *Park and Ride's*.

6.2.3. Habitatge

6.2.3.1. On volen envellir les persones grans?

- ☐ En general, volen envellir a casa seva.
- ☐ També hi ha les possibilitats de:
 - habitatges de HPO de gent gran
 - habitatges tutelats individuals
 - habitatges dotacionals amb grau de dependència I que tinguin suport de diferents professionals, amb preu assequible.
- ☐ Algunes persones també volen envellir en cohabitatge, amb vida comunitària.
- ☐ També existeixen residències amb espais individualitzats i no massificats, que els permet sentir-se com a casa.

6.2.3.2. Models d'habitatge alternatiu

- ☐ Cohabitatge.
- ☐ Dret de superfície
- ☐ Allotjament amb espais comuns complementaris
- ☐ Lloguer jove + gent gran ben valorat, tot i que no es fomenten prou campanyes.
- ☐ Lloguer d'habitatges en comunitat joves + gent gran, on per contracte els joves hagin de fer les tasques per a la gent gran a canvi de la reducció del lloguer.
- ☐ Manca d'adaptació d'espais o recursos d'habitatge cedits per tal de fer equipaments amb serveis i acompanyaments socials i educatius.
- ☐ Desconeixement substantiu de la ciutadania dels serveis possibles.

6.2.3.3. Residències i centres de dia

6.2.3.3.1. Residències

- ☐ Manca de residències amb espais individualitzats i no massificats.

- ☐ Manca de residències específiques per a persones amb grau de dependència I, amb espais individualitzats i comuns.
- ☐ Els models nòrdics poden ser un model de referència.

6.2.3.3.2. Centres de dia

- ☐ Manca de centres de dia o no es barregi graus de dependència i activitats específiques per *target*.
- ☐ Manca de centres de dia municipals.
- ☐ Manca d'interacció i de mirada intergeneracional, amb activitats amb jovent, instituts i escoles.

6.2.4. Serveis socials i de salut

6.2.4.1. Salut

6.2.4.1.1. Cuidar la persona cuidadora

- ☐ Falten accions de cura als cuidadors i espais d'acompanyament: a) servei a domicili per part de Serveis socials; b) cursos de cuidadors no professionals (1 curs a l'any); c) voluntariat de suport.
- ☐ És insuficient, falten espais: centres de dia, espais de respir, acompanyament emocional, recursos econòmics.
- ☐ Es fa un curs, també s'ofereix servei a domicili per a les persones que no poden deixar sola la persona dependent, però faltarien grups de suport i ajuda mútua.
- ☐ Només hi ha 30 places públiques de centre de dia al municipi. Es deriva gent a Rubí, amb 1 any i mig de llista d'espera.
- ☐ No es potencia el voluntariat per donar suport als cuidadors i acompanyar: grup de cuidadors liderat per professionals.
- ☐ Existeix una oferta de diverses actuacions destinades a les persones cuidadores, tot i que tal vegada no arriba a tothom.

6.2.4.2. Serveis socials

- ☐ L'atenció de Serveis socials és bona, però hi falta personal i mitjans.
 - ☐ El servei és molt complex, tot i que la coordinació interna és prou bona. Tanmateix, la coordinació amb d'altres organismes (salut, escoles, etc.) també ho és, podria millorar.
 - ☐ La informació sobre serveis de vegades no arriba a tots els treballadors i treballadores: no hi ha mecanismes per gestionar tota la informació i fer-la accessible a les persones treballadores i usuàries.
 - ☐ Hi ha una actuació proactiva, tot i les limitacions quant a recursos humans.
 - ☐ Existeix poc coneixement dels recursos: s'ha enviat una guia de recursos per a la gent gran a tots els domicilis i també s'ha presentat als casals de la gent gran (i penjat al web).
 - ☐ La coordinació amb serveis de salut: falta una atenció integrada de veritat. Ara només es fa en casos concrets.
 - ☐ Es fan accions preventives per evitar la pèrdua de l'habitatge, talls de subministrament teleassistència, serveis d'atenció domiciliària, i projectes: serveis socials més a prop (projecte per detectar possibles situacions de vulnerabilitat), soledat no desitjada. Però sempre es pot fer més.
 - ☐ Hi ha treballadors/es socials especialitzats en l'atenció a la dependència i gent gran: referent.
 - ☐ Es va intentar fer una oficina del pensionista per assessorar en temes d'interès, però no va funcionar. S'atenia per part de l'OAC i només es feien tràmits. Li faltava contingut i coneixement especialitzat, i finalment es va eliminar perquè no aportava res.
-
- ☐ Els Serveis socials són més coneguts que temps enrere.
 - ☐ Hi ha necessitats determinades: evitar l'estigma, crisis econòmiques, ampliació de la cartera de serveis i la universalització dels recursos.

6.2.5. Relacions de suport i ajuda mútua i dependència

- ☐ El paper de les entitats és molt important, però fan una tasca que correspondria a l'Administració.
 - ☐ Hi ha una falta de reconeixement.
 - ☐ No s'hi destina prou recursos.
 - ☐ S'exigeix molt per accedir a subvencions. Massa?
-
- ☐ Falta que els professionals de la medicina coneguin els circuits on es poden derivar les persones, tant a entitats del Tercer Sector com a serveis públics.
 - ☐ Falta de treball del tabú del suïcidi entre la gent gran.
 - ☐ Manca de grups de persones grans amb discapacitat intel·lectual.
 - ☐ Estigma de la ciutadania per anar a un grup d'ajuda mútua.

6.2.5.1. Paper de les entitats i associacions com a motors d'aquestes relacions de suport i ajuda mútua

6.2.5.1.1. Paper i suport al voluntariat

- ☐ El paper del voluntariat és molt important: cobreixen necessitats importants de les persones i supleix la manca de personal de l'Administració.

6.2.5.1.2. Paper i suport a les famílies cuidadores

- ☐ Hi ha molta necessitat d'orientar les persones que tenen familiars malalts a càrrec.
- ☐ Existeix la necessitat imperiosa de suport emocional.
- ☐ Cal assessorament a les ajudes.
- ☐ Es necessita que la informació es faci més fàcil i entenedora per a la persona cuidadora.

6.2.5.1.3. Paper i suport a les persones cuidadores no professionals

6.2.5.2. Paper de les institucions públiques (Ajuntament)

- ☐ Hi ha la necessitat de destinar més recursos a cobrir el que ja s'ha detectat.
- ☐ Existeix la dificultat de coordinació entre els diversos nivells administratius.
- ☐ La Taula i el Consell de la Gent Gran són espais ben valorats que cal aprofitar.

6.2.5.3. Treball en xarxa: entre entitats del municipi, entre entitats i ajuntament

- ☐ No es fomenta prou la col·laboració públic-privada.
- ☐ Hi ha dificultat de coordinació.

6.2.5.4. Paper de l'espai públic com a entorn de vida comunitària

- ☐ Manquen WC públics.
- ☐ No hi ha mapa de refugis climàtics (interiors i exteriors).
- ☐ Manquen espais segurs per a la gent gran: pavimentació insegura.

6.2.5.4.1. Paper dels equipaments públics de proximitat

- ☐ Hi ha un estigma cap el Casal de gent gran per aquelles persones que se senten “joves” per formar part d'un casal d'aquest tipus.
- ☐ Les activitats no estan focalitzades i diversificades segons el target de població
- ☐ Hi ha una manca de places públiques de centres de dia.
- ☐ Hi ha una manca de centres de dia especialitzats per grau de dependència.

6.2.5.5. Sentit de comunitat i solidaritat intergeneracional

- ☐ Hi ha una manca de projectes per fomentar la intergeneracionalitat.
- ☐ No hi ha prou foment d'activitats conjuntes.

6.2.6. Accessibilitat a serveis

6.2.6.1. Accessibilitat a comerços, serveis de salut i serveis que ofereix l'Ajuntament (comerços, serveis de salut, serveis oferts per l'Ajuntament)

- ☐ La pandèmia ha digitalitzat l'accés als serveis de salut, que han obert una escletxa generacional molt gran.

6.2.6.2. Accessibilitat a espais privats (a la llar)

- ☐ Es garanteix l'accessibilitat que marca la llei en les promocions públiques.
- ☐ No s'ofereixen subvencions per a edificis i llars privades per a reformes d'accessibilitat.

6.2.7. Respecte, drets i condicions d'inclusió

6.2.7.1. Bon tracte (edatisme i maltractament)

6.2.7.1.1. Edatisme

- ☐ Hi ha situacions que afecten la gent gran i en què no se'ls té en compte en la presa de decisió.
- ☐ Pèrdua d'autonomia física i psíquica.
- ☐ Pèrdua del poder adquisitiu.
- ☐ Situacions d'aïllament personal, desvinculació del món laboral.
- ☐ Bretxa digital i rebuig digital.
- ☐ Existeixen algunes accions concretes per tal de minimitzar aquestes situacions, com el Consell de la Gent Gran, associacions i dispositius i polítiques concretes, però ara per ara són insuficients.

6.2.7.1.2. Maltractament (físic, econòmic, psicològic, etc.)

- ☐ El maltractament està molt invisibilitzat.
- ☐ Manca de consciència de les persones grans de situacions de maltractament o abús.
- ☐ Falta d'un marc normatiu de protecció de la gent gran.
- ☐ L'Ajuntament de Sant Cugat, conjuntament amb la Diputació, acaba d'editar i

elaborar la guia per fer front als maltractaments de la gent gran. L'any vinent, es farà la implementació de la guia. Serveis Socials Bàsics (SSB) també té els protocols interns d'intervenció i detecció.

6.2.7.2. Bretxa digital

- ☐ Hi ha discriminació en la qüestió digital.
- ☐ No hi ha prou accions d'alfabetització ni prou accions d'acompanyament.
- ☐ Existeix el servei d'acompanyament digital a l'Ajuntament, però no existeix prou difusió.
- ☐ És un dret però amb el risc que això faci perdre altres drets.

6.2.7.3. Soledat i aïllament

- ☐ Des de SSB i Ciutadania, es detecta moltes situacions de soledat no desitjada.
- ☐ Hi ha serveis com voluntariat, SAD, banc del temps.
- ☐ En breu, s'iniciarà un projecte específic: Nexes. L'objectiu és abordar situacions de soledat i aïllament no desitjats. Però és insuficient, atès que només hi entraran 23 persones.
- ☐ No hi ha prou accions per fer acompanyament a les persones que pateixen aquesta situació.

6.2.7.4. Interculturalitat

- ☐ Es produeixen situacions d'exclusió per la diferència cultural d'algunes persones. És un problema no ben resolt, perquè no hi ha prou accions en aquesta direcció.
- ☐ La possibilitat de tenir la família extensa al país d'origen provoca més sentiment de solitud.
- ☐ Hi ha problemes de cultura, de xarxa de contactes, idiomàtics.

6.2.7.5. Gènere

- ☐ Hi ha poques accions per invertir la situació. Totalment feminitzat.
- ☐ Es va detectar cert rebuig per part de les usuàries i dels usuaris pel fet que la persona cuidadora fos de sexe masculí.

- ☐ No es fa prou per revertir la situació: fins que el món de les cures no estigui prou valorat econòmicament i social, de reconeixement de cap tipus, és difícil fer front a aquesta situació.

6.2.8. Comunicació i informació (accés i qualitat)

6.2.8.1. Accés a la informació (i coneixement de drets i deures de ciutadania)

- ☐ Es constata l'existència dels SSB de Sant Cugat, l'edició d'una guia de serveis de la gent gran (enviada a tots els domicilis), treballadores socials, CAPs, entitats que proporcionen informació, serveis i entitats del municipi que també fan aquesta funció, casals d'avis i xarxa comunitària.
- ☐ Molta informació no arriba a la gent gran. El traspàs d'informació no acaba de ser accessible.
- ☐ Des de l'Ajuntament es fan actuacions per fer arribar la informació, però segurament no es fa prou accions d'informació i difusió.

6.2.8.2. Qualitat de la informació (diversitat de canals i mitjans d'informació, i adequació a la diversitat de les persones grans)

- ☐ S'intenta que la informació sigui el més entenedora possible, però no es té en compte la diversitat de la gent gran als canals d'informació.
- ☐ Especialització o segmentació per edats? És molt diversa, abasta des dels 65 anys en endavant. No és el mateix tenir 65 anys que tenir-te 90. No hi ha, per tant, serveis especialitzats ni segmentats atenent aquesta realitat diversa. Un exemple és la bretxa digital: l'edat és clau.

7. Document marc del Pla estratègic

Un cop detallats els resultats de la diagnosi en els apartats precedents, tot seguit es presenta el conjunt de principis rectors que atenen a la coherència i al sentit últim del perquè de l'actuació del municipi en aquest àmbit, i, d'altra banda, els eixos estratègics i els objectius específics sobre els quals pivotarà la fase de redació, priorització i calendarització del futur Pla d'actuació que l'ens local pretén adreçar, des d'una perspectiva integral, transversal, realista i assolible, a les persones grans, tenint en consideració el seu caràcter divers, promovent oportunitats i respostes davant la diversitat d'envelliments al municipi, i transcendent la mirada partidària i el cicle electoral.

7.1. Principis rectors per a les polítiques en l'àmbit de les persones grans

S'entenen com els criteris que regeixen tots els objectius dels eixos estratègics, de manera que, per descriure i desplegar els objectius específics en projectes i actuacions, cal que s'incorporin uns determinats principis d'actuació transversals:

- **Proximitat.** Es necessari optimitzar l'ús de la proximitat per tal de garantir que les polítiques que s'implementen i els serveis que es proveeixen siguin eficients socialment.
- **Cohesió social i territorial.** Assumir el valor de l'equitat ens compromet a promoure la igualtat d'oportunitats, des de la diversitat i l'heterogeneïtat, entre les persones i entre els territoris. Reconeixem la contribució de la gent gran a la formació de capital social local que facilita l'acció individual i col·lectiva al municipi de Sant Cugat del Vallès.
- **Autonomia personal i familiar.** Les polítiques públiques per a un envelliment actiu han de basar-se en l'autonomia de la persona, amb independència de la seva situació. Volem

contribuir al respecte i la promoció de l'autonomia de les persones grans per viure d'acord amb les seves normes i preferències individuals.

- **Universalitat d'accés als serveis.** Volem habilitar els serveis i facilitar-hi l'accés a tota la ciutadania, independentment del tipus de gestió que tinguin i de si el finançament es regeix pel principi de capacitat de pagament o no. Apostem per l'orientació de l'acció a totes les persones grans que faciliti la inclusió de totes les edats, de persones amb o sense dependència, d'homes i dones i de totes les cultures.
- **Diversitat.** Reconeixem les diferències individuals i col·lectives, per raó de gènere, diversitat cultural i social de les persones grans.
- **Capacitació.** Volem promoure la capacitació de la gent gran en la realització d'activitats que contribueixen al seu benestar personal i a la participació social.
- **Transversalitat.** Els àmbits d'especialització sectorial no han de suposar una trava per generar espais de coordinació i aproximació transversal als problemes i a les dinàmiques de col·laboració intra i interorganitzativa. És en aquest sentit que apostem per fomentar la transversalitat com a perspectiva necessària per aplicar les polítiques públiques per a un envelliment actiu amb una visió integrada, global i sistèmica de les persones grans.
- **Treball en xarxa.** Una comunitat s'ha d'entendre com una integració d'agents que interactuen. Quan el conjunt d'actors de la comunitat es corresponsabilitza dels reptes a què ha de fer front, aquesta comunitat es desenvolupa, és més forta i reflexiva, i esdevé menys dependent. En aquest sentit, apostem pel treball en xarxa i cooperatiu com a base per a la planificació, el desenvolupament de les mesures d'actuació adequades a la diversitat de situacions i etapes que configuren el procés d'envelliment, i la creació de sinèrgies entre els diferents agents socials que intervenen en l'àmbit de les persones grans.
- **Intergeneracionalitat.** Volem aprofitar les relacions entre generacions com a mecanisme de cohesió social i generació de capital social.

7.2. Eixos estratègics i objectius específics

El Pla d'acció s'organitza en **4 eixos estratègics**, a partir dels quals es defineixen els objectius específics que emmarcaran el conjunt d'actuacions que facilitaran la seva execució als agents responsables:

Eix 1. Participació social i cívica

Promoure la participació de les persones grans per fomentar una ciutadania activa, enfortir l'autonomia i prevenir l'aïllament social, tenir-la en compte a l'hora de programar activitats i contribuir a l'arrelament social i la seguretat, així com la capacitat de transformació del seu entorn i el major coneixement dels drets i deures de ciutadania.

Objectius específics:

- Enfortir el moviment associatiu i fomentar la ciutadania activa
- Prevenir l'aïllament social i contribuir a l'arrelament social i el contacte amb l'entorn a través del lleure
- Promoure l'educació i la cultura al llarg de la vida

Eix 2. Serveis socials i de salut i relacions de suport i ajuda mútua

Garantir l'accés universal i de qualitat als serveis socials bàsics, coordinats i amb equilibri territorial, així com els recursos de suport i ajuda mútua atenent a la diversitat de les persones grans.

Objectius específics:

- Millorar la cobertura de les necessitats bàsiques de les persones grans en situació d'alt grau de vulnerabilitat (solitud no volguda, aïllament, vellesa avançada)

- Promoure i millorar els recursos de suport per a les persones grans i les famílies cuidadores
- Garantir el bon tracte a les persones grans i desplegament d'estratègies que facin visible la discriminació que pateixen per raó d'edat, gènere, orientació i identitat sexual, ètnia, religió o creences, i que avancin en la igualtat i el respecte a la diversitat.

Eix 3. Mobilitat, transport, habitatge i ús dels espais públics

Avançar en les condicions d'accessibilitat i seguretat del transport públic, la mobilitat, l'habitatge i l'espai públic, tot incorporant la perspectiva de les persones grans.

Objectius específics:

- Mobilitat i transport. Garantir les condicions d'accessibilitat i seguretat del transport públic i la mobilitat per tal de garantir-ne l'ús equitatiu i prevenir-ne l'accidentalitat.
- Habitatge. Garantir l'accessibilitat universal i les condicions de seguretat a l'habitatge.
- Accessibilitat i ús dels espais públics. Promoure la millora dels espais, edificis públics, els serveis d'habitat urbà i les activitats des de la perspectiva de l'accessibilitat física com comunicativa de les persones grans per tal que els espais públics siguin segurs, tranquils i confortables i es potencii el civisme.

Eix 4. Comunicació i informació

Optimitzar la informació i millorar la comunicació que genera l'Ajuntament, garantint-ne la qualitat, l'abast, la visibilitat i l'adequació a la diversitat de les persones grans.

Objectiu específic:

- Millorar la comunicació i optimitzar la informació adreçada a les persones grans

D'acord amb el treball deliberatiu dels diversos agents implicats en el procés, i a partir de la sessió de propostes celebrada el dia 10 de juliol del 2023, varen sorgir diverses propostes d'actuacions¹, organitzades segons cadascun de les vuit dimensions d'anàlisi. Val a dir que aquesta és la primera passa del procés d'assentament del conjunt de propostes per a un Pla

¹ L'apartat d'Annexos reflecteix els resultats més detallats de la sessió deliberativa de propostes celebrada el 10 de juliol del 2023, sobre la qual s'assenta.

d'Actuació definitiu, i hauran de ser desenvolupades d'acord amb criteris tècnics i validades políticament, bo i partint d'aquest document marc.

7.3. Desplegament dels eixos estratègics

D'acord amb els treballs de diagnosi i el marc estratègic plantejat, el mateix pla proposa la creació d'una comissió de treball encarregada de dissenyar les actuacions concretes per tal de donar resposta a les necessitats detectades en aquest document marc. En aquest sentit, aquest òrgan tindrà la capacitat de fer un seguiment constant del pla, al mateix temps que n'establirà les prioritats i adaptarà les accions al context del moment. Val a dir que aquest pla d'actuació es podrà afegir en forma d'addenda o annex al pla estratègic marc.

Amb tot, esdevindrà cabdal desplegar amb detall cadascun dels 4 eixos estratègics que organitzen els diversos objectius específics i que es concretaran en un futur Pla d'actuació. Així doncs, les accions que se'n derivaran, alhora, s'hauran de descriure tenint en consideració els ítems següents:

- **Desplegament:** pot ser intern (si és una acció que depèn només de la gestió interna de l'Ajuntament) o mixt (si una acció que es desplega en la participació també d'agents del territori)
- **Pressupost assignat:** es pot indicar una partida concreta o bé una franja pressupostària aproximada. També es pot decidir no aportar aquesta dada.
- **Responsables:** cal indicar l'àrea responsable que implementarà aquesta acció (àrea referent), i si es vol també les àrees co-referents (que no lideren però sí que participen en la implementació de l'acció)
- **Recursos disponibles:** cal indicar, si s'escau, quins programes, serveis o recursos estan ja en marxa i guarden relació amb l'acció proposada.
- **Cronograma:** s'indica o bé l'any previst per a la implementació de l'acció o, si s'escau i es pot, el trimestre i any d'implementació.

- **Col·lectiu diana:** s'indica a qui s'adreça l'acció (si és persones grans, indicar també si s'escau i es pot la franja d'edat específica).
- **Comentaris addicionals:** s'indica, si s'escau, qüestions addicionals de caràcter apreciatiu o descriptiu de l'acció proposada.

Model de fitxa de desplegament:

Nom de l'objectiu	
X.X. Exemple: Enfortir el moviment associatiu i fomentar la ciutadania activa	
Acció	
X.X.X. xxx	
Desplegament: Intern / Mixt	Pressupost assignat:
Responsables:	
Recursos disponibles:	
Cronograma/termini per a la realització de l'acció:	
Col·lectiu diana:	

8. Desplegament, seguiment i avaluació del futur Pla d'actuació

Aquest document marc defineix els eixos estratègics i els objectius específics sobre els quals pivotarà i es configurarà el Pla d'actuació, un marc d'acció que es desenvoluparà mitjançant plans anuals que prioritzaran eixos estratègics i accions en funció de les necessitats del territori i els recursos existents. És en aquest sentit que aquest apartat pretén emmarcar la manera a través de la qual es preveu de realitzar el futur desplegament i el sistema de seguiment i avaluació que permetrà conèixer el grau de desenvolupament del pla i facilitarà la incorporació d'elements de millora contínua del procés.

Desplegament

Un cop elaborat i aprovat pel Ple municipal el present document marc del Pla estratègic en l'àmbit de les persones grans, caldrà elaborar el Pla d'actuació i, tot seguit, garantir un procés de desplegament, constant i basat en:

- La prioritització d'accions, amb l'objectiu de traslladar les directrius estratègiques del Pla a la realitat local.
- El desenvolupament del projecte basat en la transversalitat (entre àrees municipals) i el treball en xarxa (amb els agents locals implicats en l'àmbit de les persones grans).
- El foment de les relacions i el coneixement entre els diversos agents vinculats en l'àmbit de les persones grans a Sant Cugat, tot facilitant així una forma de treballar basada en la coresponsabilitat i el treball compartit.
- La garantia de les funcions d'avaluació i seguiment durant el procés de desplegament.
- El treball ordenat a partir del disseny d'una estructura orgànica clara.
- La garantia d'una visió global del procés de desplegament. Es tracta d'evitar el desenvolupament d'actuacions de forma aïllada, i de fer convergir el seguit d'actuacions que es desenvolupin en un mateix comú denominador.

S'haurà de garantir un desplegament transversal i en xarxa dels diversos principis, eixos estratègics, objectius específics, i, finalment, actuacions previstes incloses al Pla d'actuació resultant.

Estructura orgànica i funcions en el desplegament, avaluació i seguiment

L'estructura orgànica del Pla estarà constituïda per:

- Equip tècnic del Pla (Oficina Tècnica del Pla)

- Comissió Tècnica
- Comitè Impulsor

Equip tècnic del Pla (Oficina Tècnica del Pla):

S'encarregarà de garantir operativament el procés d'implementació del Pla. Estarà format pel referent tècnic, i amb la col·laboració i suport d'altres tècnics i tècniques en funció dels diversos processos que es duuin a terme a cada moment.

Funcions:

- Actualització de la diagnosi del municipi en l'àmbit de les persones grans.
- Dinamització i coordinació dels espais participatius.
- Coordinació del procés d'implementació i seguiment de l'execució dels plans d'actuació anuals. Aquesta coordinació implica reunions amb els diversos departaments de l'ajuntament per tal d'analitzar les possibles actuacions a portar a terme o la incorporació de nous elements en accions ja existents.

Comissió Tècnica:

Tindrà la funció de liderar l'elaboració i l'execució del Pla en totes les fases, de dinamització, coordinació i promoció del treball transversal interdepartamental, seguint les línies estratègiques acordades. Se suggereix que es reuneixi amb periodicitat quadrimestral.

Durant la fase de desplegament del pla d'actuació, la Comissió Tècnica esdevindrà un espai tècnic interdepartamental que garanteixi un desplegament transversal eficaç i útil. Així, l'estructura orgànica esdevé flexible i dinàmica per tal de permetre la participació als seus òrgans dels actors necessaris per al desenvolupament de les seves funcions.

El Comitè executiu, doncs, garantirà les lògiques imprescindibles de transversalitat durant el desplegament del Pla d'acció i, sobretot, esdevindrà un espai on definir i desenvolupar les accions d'avaluació i seguiment de les actuacions emmarcades al Pla.

Funcions:

- Liderar el procés d'elaboració i execució del Pla.
- Garantir l'execució de totes les fases del Pla.
- Dinamitzar, coordinar i promoure el treball transversal i en xarxa.

- Realitzar la proposta de priorització anuals de línies estratègiques i d'accions que haurà de ser aprovada pel Comitè de Seguiment Politicotècnic. Es prioritzaran actuacions tenint en compte les necessitats del territori, els recursos, instruments i oportunitats existents, considerant criteris com impacte previst, garanties d'èxit, o que coincideixin en el temps amb d'altres accions promogudes per l'Ajuntament o d'altres agents que puguin generar sinergies que augmentin els seus resultats positius. En tot cas, l'objectiu és garantir el desplegament equilibrat d'accions de cadascun dels eixos d'actuació, per tal de mantenir el seu caràcter integral.
- Definir exhaustivament les accions prioritzades (objectius específics, fases, pressupost, accions de visualització, elements d'avaluació, etc.) i iniciar-ne el desplegament. La coordinació amb altres agents del territori ha de ser un principi rector del Pla i, per tant, en les accions es potenciarà la participació d'altres actors del territori en el disseny, desenvolupament i avaluació dels projectes.
- Crear, si s'escau, comissions de treball sectorials, que garanteixin trobades periòdiques i que serveixin per a fer les prioritzacions, definir les accions, delegar responsabilitats, i fer-ne l'avaluació i seguiment (particular i integral) del desplegament, etcètera.
- Acordar les línies estratègiques de comunicació del Pla.
- Garantir el procés de seguiment permanent i l'avaluació del Pla.

Comitè Impulsor:

Tindrà com funcions liderar i impulsar el Pla i garantir-ne el funcionament orgànic que haurà d'executar, seguir i avaluar-lo. Se suggereix que estigui format, com a mínim, per la regidoria referent i el seu cap de l'àmbit, així com per la tècnica referent del Pla, i que reuneixi amb periodicitat semestral.

Funcions:

- Liderar i impulsar, des d'una mirada politicotècnica, l'elaboració, l'execució, el seguiment i l'avaluació del Pla.
- Acordar la priorització anual de les línies estratègiques, els objectius i les accions a desenvolupar.
- Promoure el treball transversal en l'organització municipal.
- Garantir l'execució del pla, el seguiment i l'avaluació.
- Garantir una estratègia de comunicació del Pla.
- Promoure el treball transversal en l'organització municipal.

Seguiment

El seguiment de l'execució del Pla d'actuació no és un fi en si mateix, sinó un instrument per prendre decisions que millorin el desplegament de les accions i del pla mateix. El procés de seguiment, per tant, es constituirà com una fase integrada en l'etapa d'implementació del Pla, i haurà de permetre conèixer sistemàticament l'efectivitat i l'eficiència de les accions desenvolupades d'acord amb les finalitats, els objectius i els recursos definits per a cadascuna de les accions, com també conèixer els avenços que en l'àmbit de les persones grans al municipi.

El seguiment que es faci de les diferents accions podrà resultar de gran utilitat a l'hora de l'avaluació. Per això, caldrà documentar de forma sistemàtica els problemes que sorgeixin, els aspectes a millorar o, senzillament, com està funcionant i quins resultats està donant una determinada acció. I, alhora, serà important diferenciar sobre quines dimensions de les accions es voldrà fer el seguiment del Pla, a més de conèixer i mesurar els resultats immediats de les accions i els impactes que, en termes d'inclusió, generen aquestes intervencions a mig i llarg termini.

Amb aquest *model de fitxa de seguiment* que es mostra tot seguit –aplicada a cada actuació– es garantirà que el seguiment es fa de manera correcta i sistemàtica:

Taula X.X	
Fitxa de seguiment de l'actuació	
Descripció i codi de l'actuació	Ex. Eix 1. A.1.1
Definició	Acabar de matisar i adaptar la definició de l'acció exposada al Pla d'actuació
Data d'inici	Previsió del temps en què es farà el desplegament i períodes, si s'escau, que es preveuen.
Data prevista final de l'actuació	
Persones destinatàries	Públic objectiu de l'actuació.
Responsables de la implantació	Agents implicats i/o àrea responsable.
Accions de difusió	
Cost	
Abast	Impacte previst del desplegament de l'actuació.
Resultats	Valoració final dels resultats.
Aspectes a destacar	
Suggeriments de millora	

Avaluació

L'avaluació del les actuacions del Pla d'actuació tindrà com a objectiu valorar si les accions dissenyades i executades són adequades i ofereixen els resultats previstos i, en aquest sentit, és un instrument que ha de permetre l'anàlisi, el seguiment i la millora del Pla d'actuació i, en conseqüència, haurà de facilitar informació per saber com s'està executant la política d'inclusió al municipi.

En aquest sentit, es vol un procés que permeti definir un model d'avaluació a partir de participació de tots els agents implicats. Així mateix, cadascuna de les accions que s'implementi tindrà la seva avaluació, més enllà de l'informe anual previst.

En l'avaluació del Pla, es prendrà en consideració els següents elements clau de l'avaluació de polítiques públiques, en tant que principis orientadors:

1. Tenir clars els motius pels quals s'avaluarà.

Es parteix del principi que el primer pas per a una avaluació útil ha de passar per tenir clars els motius pels quals s'avalua. És en aquest sentit que cal tenir clar per què ens facilitarà la tasca avaluadora.

2. Definir objectius clars del que serà evaluable.

Existeix el compromís que cal definir objectius realistes i adaptats a la realitat. És en aquest sentit que una definició clara dels objectius haurà de facilitar la tasca avaluadora d'aquest Pla.

3. Comptar amb una informació actualitzada per avaluar.

Es garantirà que la informació que es generi –informació quantitativa (dades d'informació) i qualitativa (de valoracions i opinions)– esdevingui imprescindible per poder avaluar amb criteris d'eficiència.

4. Comptar amb els procediments i els recursos necessaris per avaluar.

Es parteix de la premissa que el cost de l'avaluació no superarà en cap cas el cost del projecte avaluat i, en aquest sentit, existirà un criteri estàndard que calcula el cost per a l'avaluació al voltant del 10% (temps i diners) dels recursos destinats al projecte. En relació als procediments, i amb la voluntat de l'Ajuntament que aquests processos no siguin

inassolibles tècnicament, es garantirà eines d'avaluació interna i externa, a partir del sentit comú i la creativitat.

L'avaluació del Pla d'actuació permetrà, doncs, retre comptes del que es fa, per tal de poder prendre decisions de reorientació de les pràctiques, prioritats i impactes, i justificar la feina feta i els seus rendiments, i és per això que s'assumeix el compromís d'aprendre i poder millorar les noves formes i estratègies de treball, reconduint-les i perfeccionant-les de manera periòdica.

Les qüestions clau que es tindran en compte a l'hora d'avaluar seran les següents: a) les **accions** que s'han executat són adequades per assolir els objectius marcats o els resultats esperats?; b) són suficients els **recursos** que s'havien previst per a la posada en marxa de les accions?; c) justifiquen la inversió realitzada els **resultats** obtinguts fins al moment de l'avaluació?

Taula X.X. Aspectes a avaluar

Fitxa d'avaluació de l'actuació

Descripció i codi de l'actuació		Ex. Eix 1. Objectiu 1.1. Acció 1.1
Planificació de l'actuació	<i>L'acció executada és adequada per assolir els objectius marcats o els resultats esperats?</i>	▪ L'acció és aplicable a la realitat?
		▪ Els objectius o els resultats esperats proposats són els adequats?
		▪ Les accions previstes són coherents amb els mitjans i els objectius marcats?
Gestió de l'actuació	<i>Els recursos que s'havien previst per a l'execució de l'actuació són suficients?</i>	▪ S'ha fet l'acció segons el calendari establert?
		▪ L'assignació de recursos ha estat l'adient?
		▪ Els mètodes utilitzats han estat correctes?
Resultats de l'actuació	<i>Els resultats obtinguts fins al moment justifiquen la inversió realitzada?</i>	▪ S'han assolit els objectius i els resultats previstos?
		▪ Les persones que han participat en les actuacions estan satisfetes?
		▪ Les persones destinatàries de les accions estan satisfetes?

En aquest sentit, per tal de treballar l'avaluació, es disposarà de la taula anterior com fitxa de treball que recollirà els aspectes a avaluar i que permetrà de sistematitzar-ne periòdicament cadascuna de les actuacions vinculades a objectius específics i eixos estratègics concrets definits pel Pla.

Finalment, fora convenient que, amb caràcter anual, es redactés un informe basat en els resultats de les tasques de seguiment i avaluació desenvolupades, el qual recollís el resum de les actuacions realitzades, el calendari d'execució, el pressupost, l'avaluació i les accions futures, i hauria de ser tramès i presentat a l'equip de govern.

9. Annexos

- ☐ Sessió deliberativa de propostes (10 de juliol del 2023)

Detall de propostes per dimensions de treball

1. PARTICIPACIÓ SOCIAL I CÍVICA

Dimensió	Participació social i cívica
Proposta d'acció	1. Programa educatiu i de comunicació per conscienciar la població de tenir cura de la gent gran.
Descripció	Activitats de formació i conscienciació per tal que la comunitat tingui cura del seu veïnat de més de 65 anys.
Debilitat o repte detectat	Aïllament de la població (veïnat poc connectat).
Destinatari de l'acció	Infants, escoles, joves, població en general. Comerços.
Àrea responsable i/o actors de suport	Gent gran, Educació, Joventut.
Programa, servei o recurs ja existent	Ciutadania ha fet campanyes puntuals.

2. MOBILITAT I TRANSPORT

Dimensió	Mobilitat i transport
Proposta d'acció	1. Ampliació del bus a demanda als barris (complement taxi adaptat).
Descripció	Oferir més cobertura en horari del bus a demanda.
Debilitat o repte detectat	Manca de serveis de transport.
Destinatari de l'acció	Persones més grans de 65 anys que viuen als barris.
Àrea responsable i/o actors de suport	Mobilitat.
Programa, servei o recurs ja existent	Bus a demanda.

Proposta d'acció	2. Transport públic adaptat a persones amb discapacitat i dependència.
Descripció	Existència de taxis adaptats subvencionats. Ofertir servei de taxi adaptat subvencionat per a persones amb problemes de mobilitat o possibilitat de fer ús del bus.
Debilitat o repte detectat	Transport públic amb moltes mancances en termes d'accessibilitat.
Destinatari de l'acció	Persones amb mobilitat reduïda.
Àrea responsable i/o actors de suport	Mobilitat.
Programa, servei o recurs ja existent	—

Proposta d'acció	3. Millora del transport Sant Cugat - Mútua de Terrassa.
Descripció	Garantir un autobús directe als hospitals de referència a Terrassa. Bonificar part de la població pensionista per tenir accés al carnet A i B de pensionista. Es planteja que sigui l'IPREM x 2.
Debilitat o repte detectat	La dependència d'altres nivells administratius (Generalitat i dels seus FGC).
Destinatari de l'acció	Persones grans.
Àrea responsable i/o actors de suport	Mobilitat i transport.
Programa, servei o recurs ja existent	Targeta bonificada de transport. Cal elaborar un pla municipal de mobilitat.

Proposta d'acció	4. Millora de l'afluència de línies d'autobús: circuits més curts i interconnectats.
Descripció	Cal uns circuits més curts i interconnectats de les línies d'autobús.
Debilitat o repte detectat	La complexitat de fer-ho per tot el territori.
Destinatari de l'acció	Iniciar aquesta actuació en barris perifèrics.
Àrea responsable i/o actors de suport	Transport municipal, hospital de Terrassa, Generalitat.
Programa, servei o	—

recurs ja existent	
--------------------	--

3. HABITATGE

Dimensió	Habitatge
Proposta d'acció	1. Habitatge dotacional de protecció oficial per a gent gran.
Descripció	Ampliar el parc d'habitatge dotacional per a gent gran amb ingressos baixos i situacions de vulnerabilitat i/o en habitatges inadequats.
Debilitat o repte detectat	Persones grans que no disposen d'habitatge digne i adequat i no tenen poder adquisitiu per accedir a un habitatge de mercat.
Destinataris de l'acció	Persones més grans de 65 anys.
Àrea responsable i/o actors de suport	Habitatge, urbanisme, serveis socials.
Programa, servei o recurs ja existent	Pla estratègic d'habitatge assequible.

Proposta d'acció	2. Ampliació del parc de pisos públics per a gent gran i projectes alternatius d'intercanvi (joves-gent gran).
Descripció	Incrementar el nombre de pisos de promoció pública per a gent gran i suport en la cerca d'habitatge.
Debilitat o repte detectat	
Destinataris de l'acció	Persones més grans de 65 anys.
Àrea responsable i/o actors de suport	Habitatge, urbanisme, serveis socials.
Programa, servei o recurs ja existent	

Proposta d'acció	3. Construcció de la segona residència pública.
Descripció	Augment de places públiques per reduir la llista d'espera. Hi ha un terreny adjudicat a Volpalleres.
Debilitat o repte detectat	Necessitat de donar una resposta àgil a la demanda. Manca de places públiques i disponibilitat a places privades.
Destinataris de l'acció	Persones grans i persones discapacitades.

Àrea responsable i/o actors de suport	Serveis socials.
Programa, servei o recurs ja existent	No, però és un compromís adquirit pel govern municipal. Els concertats són totalment insuficients.

Proposta d'acció	4. Construcció d'un nou centre de dia.
Descripció	Augment de places públiques per reduir la llista d'espera.
Debilitat o repte detectat	Necessitat de donar una resposta àgil a la demanda. Poder oferir suport a les persones que en tinguin necessitat i les seves persones cuidadores.
Destinataris de l'acció	Persones grans i persones discapacitades, i les seves famílies.
Àrea responsable i/o actors de suport	Serveis socials.
Programa, servei o recurs ja existent	No, però és un compromís adquirit pel govern municipal.

Proposta d'acció	5. Promoció d'habitatges públics de lloguer (pisos tutelats) per a la gent gran.
Descripció	Oferir a gent gran lloguers assequibles per a ells atesa la manca d'habitatge accessible: pisos tutelats amb serveis bàsics per a les persones grans.
Debilitat o repte detectat	Manca d'habitatge de lloguer accessible per a la gent gran.
Destinataris de l'acció	Persones grans.
Àrea responsable i/o actors de suport	Habitatge.
Programa, servei o recurs ja existent	

Proposta d'acció	6. Increment de les subvencions a residències privades.
Descripció	Millorar les condicions econòmiques per a l'accés a residències privades.
Debilitat o repte detectat	Manca de places assequibles de residències per a gent gran.
Destinataris de	Persones grans amb menys recursos.

l'acció	
Àrea responsable i/o actors de suport	Habitatge, serveis socials.
Programa, servei o recurs ja existent	Caldria incloure les accions al Pla d'equipaments i al Pla local d'habitatge (incloure allotjament dotacional).

Proposta d'acció	7. Reforç dels casals per a la gent gran.
Descripció	Increment del nombre, repartint-los per tots els barris del municipi
Debilitat o repte detectat	Manca d'oferta.
Destinatari de l'acció	Persones grans que no està en residències.
Àrea responsable i/o actors de suport	Habitatge, serveis socials.
Programa, servei o recurs ja existent	

4. SERVEIS SOCIALS I DE SALUT

Dimensió	Serveis socials i salut
Proposta d'acció	1. Reforçar el personal sanitari dels dispensaris dels barris de La Floresta i Les Planes.
Descripció	Recuperar l'atenció que es feia amb anterioritat.
Debilitat o repte detectat	Dificultat de desplaçament de la gent gran cap a Valldoreix.
Destinatari de l'acció	Persones grans autònomes de La Floresta i Les Planes.
Àrea responsable i/o actors de suport	Salut.
Programa, servei o recurs ja existent	

Proposta d'acció	2. Crear la Taula Municipal de Salut
Descripció	La constitució d'una taula formada per CatSalut, Ajuntament, entitats, agents socials, professionals sanitaris (assessorament), Marea Blanca, Mútua i persones usuàries.
Debilitat o repte	Manca d'un fòrum per debatre els aspectes sanitaris del municipi,

detectat	tot i que hi ha un compromís polític per part dels grups municipals.
Destinataris de l'acció	Gent gran, entitats, institucions.
Àrea responsable i/o actors de suport	Salut.
Programa, servei o recurs ja existent	—

Proposta d'acció	3. Reduir la llista d'espera per a la valoració de la dependència amb un augment de personal.
Descripció	Augmentar el personal que realitza les valoracions de dependència per tal de reduir el temps que triguen a venir a fer aquesta valoració, que actualment és de prop d'un any.
Debilitat o repte detectat	Allargament dels processos i manca d'atenció interdisciplinar. Empitjorament de la persona usuària demandant. Hi ha un augment de la demanda de la dependència.
Destinataris de l'acció	Persones demandants de la sol·licitud de la llei de la dependència.
Àrea responsable i/o actors de suport	Serveis socials (dependència).
Programa, servei o recurs ja existent	—

Proposta d'acció	4. Millorar l'accés als serveis digitals en aquests àmbits: formació i suport.
Descripció	Ampliar l'horari del servei digital i els recursos professionals. Cal un servei al mateix barri i una millor difusió del projecte existent.
Debilitat o repte detectat	Arribar a tothom qui ho pugui demanar.
Destinataris de l'acció	Tota la població.
Àrea responsable i/o actors de suport	Serveis socials.
Programa, servei o recurs ja existent	Suport Digital (projecte de serveis socials)

5. RELACIONS DE SUPORT I AJUDA MÚTUA

Dimensió	Relacions de suport i ajuda mútua
Proposta d'acció	1. Donar suport a persones grans perquè puguin sortir a fer activitats i ampliar la seva xarxa social.
Descripció	Generar sinergies i col·laboracions entre entitats i Ajuntament per crear un projecte que doni suport en aquest aspecte.
Debilitat o repte detectat	Aconseguir que les persones de més de 80 anys o amb mobilitat reduïda arribin a utilitzar els serveis.
Destinatari de l'acció	Persones de més de 80 anys o amb mobilitat reduïda.
Àrea responsable i/o actors de suport	Serveis socials.
Programa, servei o recurs ja existent	

6. ACCESSIBILITAT I ÚS DELS ESPAIS PÚBLICS

Dimensió	Accessibilitat i ús dels espais públics
Proposta d'acció	1. Senyalització d'espais segur i/o espais inadequats per a l'accessibilitat de la gent gran.
Descripció	Realitzar una diagnosi real de les voreres, escocells, terra que rellisca amb la pluja, rutes no accessibles per a persones amb mobilitat reduïda. L'accessibilitat ha de ser segura per a tothom. Cal planificar accions de millora a la via pública (això també implica una major sensibilització de les institucions públiques).
Debilitat o repte detectat	Gran extensió de territori.
Destinatari de l'acció	Persones de més de 65 anys, amb mobilitat reduïda, però també per a tota la població.
Àrea responsable i/o actors de suport	Urbanisme. Taula de gent gran i de mobilitat reduïda. Consell de la gent gran.
Programa, servei o recurs ja existent	—

Proposta d'acció	2. Facilitar bancs i cadires per seure, reposar o esperar als espais públics i equipaments.
Descripció	Disposar d'un conjunt de bancs i cadires als espais públics i equipaments (per exemple, cadires a les parades dels mercats)

	municipals).
Debilitat o repte detectat	—
Destinatari de l'acció	Gent gran amb mobilitat reduïda.
Àrea responsable i/o actors de suport	Parcs i jardins.
Programa, servei o recurs ja existent	—

Proposta d'acció	3. Disposar de banys públics.
Descripció	Els banys podrien ser d'ús públic en equipaments municipals.
Debilitat o repte detectat	Existeix una facilitat en l'execució de la proposta d'actuació.
Destinatari de l'acció	Persones de més de 65 anys, però també a la població en general.
Àrea responsable i/o actors de suport	Urbanisme.
Programa, servei o recurs ja existent	No, però exemples de bones pràctiques en el col·lectiu de malalts de crohn en el projecte "No puc esperar".

7. RESPECTE, DESIGUALTATS I CONDICIONS D'INCLUSIÓ

Dimensió	Respecte, desigualtats i condicions d'inclusió
Proposta d'acció	1. Creació d'un punt d'atenció a la gent gran en l'àmbit digital repartit setmanalment en diferents punts del territori.
Descripció	Ajuda a les persones grans a fer els tràmits en l'àmbit digital. Fer punts d'atenció distribuïts en els diferents territoris (casals de gent gran, CAPs, biblioteques, Xalet Negre). Cal una acció de més abast que l'actual i de col·laboració de serveis socials amb d'altres departaments.
Debilitat o repte detectat	Manca de recursos humans.
Destinatari de l'acció	Persones grans amb bretxa digital o rebuig digital.
Àrea responsable i/o actors de suport	Drets socials i participació ciutadana.

Programa, servei o recurs ja existent	Punt d'acompanyament digital de serveis socials.
--	--

Proposta d'acció	2. Treballar un recurs d'atenció a l'entorn immediat de la persona dependent.
Descripció	Prioritzar l'atenció domiciliària. Cooperatives de cures.
Debilitat o repte detectat	Solitud, xarxes socials familiars dèbils, manca d'atenció a les persones a domicili.
Destinatari de l'acció	Persones dependents i discapacitades. Persones soles.
Àrea responsable i/o actors de suport	Serveis socials.
Programa, servei o recurs ja existent	—

8. COMUNICACIÓ I INFORMACIÓ

Dimensió	Comunicació i informació
Proposta d'acció	1. Creació d'un canal de comunicació unidireccional per WhatsApp per a persones més grans de 65 anys.
Descripció	Habilitar un canal per rebre informació específica i concreta de temes d'interès per a la gent gran.
Debilitat o repte detectat	La informació no arriba prou al col·lectiu de més de 65 anys.
Destinatari de l'acció	Persones de més de 65 anys.
Àrea responsable i/o actors de suport	Comunicació, gent gran.
Programa, servei o recurs ja existent	—

Proposta d'acció	2. Creació de l'oficina d'informació de la gent gran.
Descripció	Oferir una oficina d'atenció específica per a la gent gran on es faciliti informació dels diferents àmbits (habitatge, serveis socials, etc.). Presencial i telefònica. Proporcionar informació individualitzada i descentralitzada a les gestions i necessitats.

Debilitat o repte detectat	La gent gran ha de disposar d'un punt de referència on adreçar-se. Manca d'informació i acompanyament en els tràmits.
Destinatari de l'acció	Persones grans.
Àrea responsable i/o actors de suport	Oficina d'atenció ciutadana.
Programa, servei o recurs ja existent	—

Proposta d'acció	3. Implementar mesures per reduir la bretxa digital i augmentar l'accessibilitat a web i tràmits municipals.
Descripció	Implementar mesures per reduir la dificultat d'accés a la tecnologia i millorar-ne l'accessibilitat.
Debilitat o repte detectat	La dificultat de realitzar tràmits telemàtics.
Destinatari de l'acció	Persones grans.
Àrea responsable i/o actors de suport	Ciutat digital.
Programa, servei o recurs ja existent	—

Proposta d'acció	4. Realització de xerrades informatives per barris per explicar el conjunt de serveis públics existents.
Descripció	Xerrades als casals o entitats per tal d'acostar les persones grans a la informació dels serveis disponibles al municipi.
Debilitat o repte detectat	La dificultat d'abastar el conjunt del col·lectiu de gent gran.
Destinatari de l'acció	Tota la població.
Àrea responsable i/o actors de suport	Serveis socials.
Programa, servei o recurs ja existent	—

FITXA DE PROPOSTES D'ACCIÓ

ÀMBIT DE TREBALL

Marquen amb una X la casella de l'àmbit de treball corresponent a què dona resposta la proposta d'acció:

☐ Participació social i cívica	☐ Relacions de suport i ajuda mútua
☐ Mobilitat i transport	☐ Accessibilitat i ús dels espais públics
☐ Habitatge	☐ Respecte, desigualtats i condicions d'inclusió
☐ Serveis socials i de salut	☐ Comunicació i informació

NOM DE LA PROPOSTA D'ACCIÓ

Descripció de l'acció

Debilitat i/o repte específic al que respon

(quina és la debilitat o el repte a partir del qual es concreta aquesta acció?)

Destinataris de l'acció

(a qui va adreçada aquesta acció? Exemple: dones d'entre 65 i 75 anys que viuen a barris perifèrics)

Àrea municipal responsable de l'acció | Altres actors de suport a l'acció

És una acció que respondria a algun programa, servei o recurs ja existent?

☐ Sí. Quin? _____

☐ No

☐ No ho sé

Altres comentaris que cal tenir en compte en relació a l'acció proposada

